

1654

On. Biblioteca

Palatului Cultural

Arad

2 Lei

Redacția și administrația:

Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2

Telefon:

Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69Măsurul de afirmare
românească
al Ținutului TimișAbonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 leiApare sub egida
„Astrei Bănățene“„Prietenie,
ci frăție“ ...

Prilejul declarației rostite în Camera d. Hans Jung, reprezentantul comunității germane, d. Consilier Regal Vaida Voevod, a făcut câteva precizări care merită să fie considerate cu atențiunea și cu tot interesul. Trecutul de colaborare și de înțelegere între români și sași, cum și între români și svabi, sub regimul dinastiei habsburgice, d. Vaida Voevod, a arătat cât de concordante și de apropiate erau lozincile acestei comunități, cum și obiectivele politice urmărite atunci.

Minoritatea germană face fața Statului român o declarație de loialitate pentru noi are întreaga ei credință și garanție a trecutului. Înțelegerea și prevederea celor ce conduc țara României, au făcut totul pentru asigurarea și nemulțumirea minorității germane. Acest lucru s'a făcut sub vre-o presiune sau externă, ci numai pe baza sentimentelor și prevederilor Statului român și înțelegerea germană și-au îndeplinit obligațiunile lor, în forma cea mai bună, în spiritul celei mai sincere înțelegeri. În timp ce, pe meleaguri balcanice, minoritatea germană era invitată să părăsească Berlin să părăsească și celele colonizate cu sacrificii, minoritatea germană se afirmă un element de ordin, de supunere față de Coroană și de solidaritate cu țara dominantă. Împreună, alături de minorități, suferim de aceleași nefericiri create de situația internațională. Tot împreună nutrim aceleași speranțe care sunt ale României în fața Regelui până la ultimul țaran.

Pe lângă condiții, după chiar organizarea d-lui Al. Vaida Voevod, d. Regal, raporturile dintre noi sunt numai prietenești, ci sunt și de frățietate.

Consecrarea a acestei realități, d. Consilier Regal a invitat minoritatea germană să nu încurajeze separatismul nici în cadrul Frontului Național: „Fiți una cu noi, ca și d. Al. Vaida Voevod, fiți precum noi vă recunoștem că suntem și noi numai de prietenii. Vă dăm și noi numai de frăție.“

Statul acesta răspunde unei vechi tradiții în inima fiecărui român. Buna conduită, eleganța sufletească față de minorități, ne dau dreptul să vorbim deschis cu acestea. Frontul Renașterii Naționale a luat ființă pentru a înmănușia toate energii individuale într-o singură și totală energie națională. Nici un particularism și nici un separatism n'a fost înțeles. Iar conștiințele românești au primit poruncile ceasului de față. Este un timp să spunem că și minoritarii, cari ne iubesc atât, vor suferi de aceste porunci. Cu atât mai mult, și acțiunile lor făcute la Mesaj, ne-au convins că în convingerea posibilităților de colaborare pe planul intern, este mai mare bine al României.

ROMULUS DIANU

Solemnitatea înfățișării adresei de răspuns a Camerei la Mesajul Tronului

București, 24. (Sir.) — În ziua de 23 Martie, ora 17.30, a avut loc la Palatul Regal solemnitatea primirii biroului și comisiunii Adunării Deputaților, pentru prezentarea adresei de răspuns la Mesajul Tronului.

M. S. Regele a fost asistat de Marele Voevod, primind delegația în sala Tronului. Solemnitatea s'a desfășurat în prezența consilierilor regali, a întregului guvern și a

Caselor civile și militare a M. S. Regelui. Comisiunea adunării, în frunte cu d. Al. Vaida-Voevod este introdusă cu ceremonialul-Curții și prezentată M. S. Regelui, de domnul V. Stârcea, mare maestru de ceremonie al Curții. Domnul consilier regal dr. Al. Vaida-Voevod a dat citire adresei de răspuns la Mesajul Tronului, apoi M. S. Regele a rostit următoarea cuvântare:

Cuvântarea Majestății Sale Regelui

„Domnule președinte, domnilor deputați,

Mă simt adânc mișcat de cuvintele Adunării Deputaților, prin care îmi dați asigurarea că înțelegând comandamentele zilelor ge azi, sunteți ferm hotărâți să dați toți concursul pentru înfăptuirea operei de consolidare națională și deci, operei de apărare a patrimoniului nostru sfânt. Această operă, care în primul rând cuprinde urmărirea fără preget a înzestrării oștirii, o știu și Eu, cere din partea tuturor sacrificii importante, dar în același timp imperioase, ca să asigure păstrarea neștirbită a moștenirii lăsată nouă cu atâta drag de înaintașii noștri. Țara a primit toate aceste jertfe, fiind conștientă că în joc este chiar viitorul nostru și că România, care în decursul veacurilor a jucat pe aceste meleaguri un rol așa de însemnat, trebuie, prin voință și putere, să urmeze misiunea sa istorică. Întărirea acestei materială, trebuie să meargă cot la cot, cu cea sufletească, prin desăvârșirea tot mai încheșată a tuturor puterilor conștiente și patriotice, într-un singur mănunchiu, având un singur țel, o singură credință. Drumul acesta a fost croit. Consolidarea se cimentează pe zi ce trece și orice forță nouă, care sporește această unire sufletească, trebuie salutată cu o vie bucurie. Nu e timpul să ne uităm înapoi la ce a fost, ci toți să avem ochii atinși către viitorul unei desăvârșite solidarități naționale.

țării naționale.

Cu aceste două puteri de neînfrânt, cea morală și cea materială, România trebuie să pășească înainte, cu deplină încredere. Astăzi, această forță morală se simte și una din manifestările ei vădite, este oștirea țării, care veghează fără odihnă la hotarele veșnice ale patriei. Gândul Meu, în această clipă, se îndreaptă cu drag și cu încredere către acești străjuitori, ofițeri și trupă, cărora le aduc mulțumirile Mele cele mai calde, pentru feiul în care știu să-și facă datoria.

Domnule președinte și domnilor deputați, Politica externă a țării a fost trasată, ținându-se seamă numai de interesele românești, chiar dela începutul conflictului care turbură din nou lumea. Vom păstra deci cu lealitate neutralitatea noastră, silindu-ne să

păstrăm cele mai bune relațiuni cu toate țările și în deosebi cu vecinii noștri. Primiriile ce s'au făcut la Sofia, ministrului de finanțe și la Roma, comandantului Străzii Țării, sunt pilde vii cât această politică este apreciată și peste granițe. Consolidarea noastră am mai desăvârșit-o prin semnele de solidaritate cu aliații noștri, învederată la conferința Înțelegerii Balcanice dela Belgrad.

Domnule președinte, domnilor deputați, Încă unul din capitolele importante ale dezvoltării noastre, este pe terenul economic. Aci trebuie priceput de către toți, că se cere muncă și iar muncă. Dar o muncă ordonată și programatică, atât pe terenul agricol, cât și pe acel industrial, ca rezultatele producției noastre să corespundă adevăratelor nevoi ale țării.

România nouă, reprezentată prin Frontul Renașterii Naționale, cere o reînnoire, ca să permită un nou avânt și deaceia văd că deosebită plăcere interesul ce-l veți depune întru cercetarea legilor ce vi se vor supuna.

Domnule președinte, domnilor deputați, Mulțumindu-vă pentru cuvintele ce Mi le-ați rostit cu prilejul acestui răspuns la mesaj, vă pot asigura că sunt pentru Mine un nou îndemn de a urma fără șovăire, pe calea aleasă pentru întărirea și propășirea României. Sănătate!”

D-lui Virgil Madgearu i s'a fixat domiciliul obligatoriu

București, 24 (Sir.) — ÎN SEARA DE 22 MARTIE AU FOST AUDIAȚI ÎN FAȚA PARCHETELUI TRIBUNALULUI MILITAR DIN CAPITALĂ D-NII VIRGIL MADGEARU, FOST MINISTRU, TUDOR TEODORESCU - BRANIȘTE, SIGMUND BIRMAN, M. SOLOMON, LEOPOLD STERN ȘI ACHILE SARAGA.

PE BAZA JURNALULUI CONSILIULUI DE MINISTRI ȘI A DECIZIEI Nr. 4264 DIN 22 MARTIE A MINISTERULUI DE INTERNE, S'A FIXAT DOMICILIUL OBLIGATORIU D-LUI VIRGIL MADGEARU, LA MANASTIREA BISTRITA, JUD. VALCEA, PENTRU ACTE SĂVÂRȘITE ÎMPOTRIVA ACȚIUNII DE PACIFICARE INTERNĂ ȘI UNIRE NAȚIONALĂ ÎNTEPRINSĂ DE GUVERN. DECIZIA ESTE DATĂ PE TEMEIUL ART. 39 DIN LEGEA APĂRĂRII ORDINEI ÎN STAT.

Cum trebuie privit noul buget al țării

Dacă prevederile bugetului ordinar al Statului pe exercițiul anului 1940/41 nu poate să înscrie și să înregistreze între veniturile lui toate resursele cu care am dori să simțim că se face părghie pentru înălțarea forțelor de creație ale acestui neam, este și datorită faptului că acest buget se naște în vremuri excepționale și trebuie să aibă o finalitate excepțională: este finalitatea înzestrării oștirii și a apărării naționale.

Acest buget este un act istoric, care se desăvârșește în împrejurări în

care harta Europei se frământă și se reorganiză și ia înfățișări noi dela lună la lună, în împrejurări în care se încheie tratate de pace, când pe alte fronturi se pregătesc amenințări a deslănțuirii războaielor celor mai înfricoșătoare, pe care le-a cunoscut vreodată omenirea. Acest buget se naște în împrejurări în care țările neutre sunt ca stolurile de păsări speriate de bubuitul tunurilor și care nu știu spre ce zare să-și îndrepte conștiința liniștii și apărării cuburilor lor.

SĂ FIM ATENȚI, DOMNILOR SENATORI: TREBUEȘTE SĂ DESĂVÂRȘIM ACTUL ISTORIC AL UNUI BUGET DE APĂRARE NAȚIONALĂ.

Este, domnilor, o poruncă și un comandament de demnitate națională să dăm acestei țări ceea ce îi trebuie: arme bune și trainice pentru copiii cari luptă pentru apărarea frontierelor.

(Din discursul rostit la Senat, la discuția bugetului, de d. ministru de finanțe Mitică Constantinescu.)

Un Basil Zaharoff în ediție feminină

Cine furnizează material de război Chinei?

Dacă n'ar exista Irma Irxmaier „regina armamentului chinez”, o fostă mică funcționară de bancă dela Viena, războiul chino-japonez s'ar fi terminat de mult

Viena, Martie. — Cum poate rezista China de ani de zile presiunii japoneze, care apasă cu atâta putere asupra ei? Japonia este una dintre cele mai mari puteri militare ale lumii — de unde își procură China materialul de război necesar rezistenței față de o asemenea putere militară? Cine furnizează enormele cantități de arme de care are nevoie armata chineză? Cine stă după culise, în această mare afacere de furnituri militare?

O FEMEE...

Aceste întrebări au început să aibă un răspuns în timpul din urmă.

În dosul culiselor stă o femeie, Ana Irxmaier, o fostă modestă funcționară de bancă în Viena de altă dată.

E doar o femeie... însă cunoaște toate întortochierile politice din Extremul Orient și, ceea ce-i mai important, știe cari sunt, în aceste părți ale lumii, porturile cele mai ușor accesibile, cele mai puțin controlate, deci cele mai potrivite pentru contrabanda materialului de război.

Se spune — și cine știe dacă e vorba de o exagerare, sau de un adevăr tragic — se spune că dacă n'ar fi existat Ana Irxmaier, războiul chino-japonez s'ar fi terminat demult.

LA VIENA INTR'UN CARTIER PERIFERIC

Cine ar recunoaște oare, azi, în femeia de prodigioase afaceri de armament, pe mica funcționară vieneză, care în 1914, făcea drumul pe jos din cartierul său până la banca unde își avea serviciul? Simplă, harnică, modestă, Ana Irxmaier a trăit în casa părintească din Stockeran, un cartier de periferie a Vienei, până în anul războiului mondial, când a căpătat un post. Trebuia să alerge toată ziua, pe vreme frumoasă sau pe ploaie,

pentru a-și îndeplini serviciul care nu-i era plătit decât foarte slab. Totuși, Ana era fericită, deși nu pe ulicioarele acelea vieneze avea să găsească gloria.

SIBERIA—SHANGHAI

În 1915, Ana cunoaște un farmacist, pe Irxmaier, care este imediat mobilizat și trimis pe frontul rusesc, în Galiția. Fericirea Anei a durat o noapte, o zi și încă o noapte. Plecat pe front, soțul îi scrie, iar Ana, pentru a putea trăi „bate la mașină”, iar în orele libere, învață limbi străine. Intr'o zi află că soțul ei, a fost făcut prizonier. Ana se informează unde este lagărul de prizonieri. I se arată un punct pe hartă, un punct pierdut în imensa hartă a Siberiei.

— Acolo este!? exclamă Ana.

Incepe să învețe limba rusă. Nimeni nu-i cunoaște planurile, iar în ziua în care ea îi vestește pe părinți că pleacă în Siberia, aceștia o privesc mirați, compătimitori și nu îndrăznesc să-i spună ce gândesc. O cred nebună. Dar Ana pleacă. Nu așteaptă să nască, la Viena, căci e însărcinată. Pornește la drum ca să-și vadă soțul... Urmează trei luni de călătorie chinuită, torturantă, o călătorie în care e amenințată cu moartea, cu deșoarea. Totuși nimic n'o poate opri. Ana trece prin toate, pentru a-și atinge scopul. Și iat-o într'o bună zi scoborând pe peronul unei gări mici, înzăpezite... Siberia. Iar ea, Ana, e aproape să nască. Dar până atunci, trebuie să-și vadă soțul. Pune la cale evadarea, care reușește. Între timp naște. Copilul însă e o piedică. Nu-i nimic... Se mai pot naște și alți copii. Un mic mormânt, o lacrimă înghetată, și soții Irxmaier, fug spre Shanghai. Apoi, trec doi ani. Soțul e funcționar la un institut de chimie, Ana e funcționară la o casă de comerț. Dar

banca o atrage. În curând i se va dărui cu trup și suflet.

„REGINA ARMAMENTULUI CHINEZ”

Anii trec. A trecut și războiul. Se pare că viața soților Irxmaier și-a epuizat aventura. Ana e mamă din nou. Totuși, în anul 1926, ea intră în relație cu cei mai influenți membri ai Kuomintangului. Urmează câteva luni de muncă febrilă. Planuri grandioase sunt puse la cale. Ana nu mai lucrează pentru o singură bancă, și nici numai pentru toate băncile din Shanghai.

La Londra, Paris, Newyork, Tokio, Calcutta, etc. numele ei începe să fie cunoscut. El devine o carte de vizită cu circulație mondială. Oamenii de afaceri o caută, căci Ana are „conferințe ocul-te”; răstoară bănci; hotărăște destinele burselor. În anul 1926, ea îl cunoaște pe Chang-Kai-Chek, precum și pe dr. Kung ministrul acestuia. Iar acești doi oameni de stat cari luptă pentru apărarea țării lor, încredințează aventurieri de geniu care este Ana, planul de a reorganiza economia chineză.

Și Ana Irxmaier elaborează programul urbanistic și de igienă a întregii Chinei. Datorită ei apar autostrăzi, sanatorii, mașini agricole. Comisiuni chineze sunt trimise în Europa, iar statele europene trimit la invitația Anei, echipe de savanți. De pretutindeni se înalță școli, case moderne, igienice, uzine, spitale. Iar în toată această operă Ana e ajutată de fiica lui Sun-Yat-Sen. Și în amintirea propriului său debut, Ana Irxmaier înființează școli comerciale.

Dar între timp pericolul japonez devine din ce în ce mai amenințător. China se înarmează. Din clipa aceea ea devine: Regina armamentului chinez.

Între timp, această femeie de geniu a

Locuiește la
BUCUREȘTI
numai la

Situația
centrală.
Confort. Eftin

Telefon 3-94-10

Grand-Hotel

„LAFAYETTE”

CALEA VICTORIEI Nr. 1

provocat pretutindeni unde umbra
întins, numai scandaluri diploma
Din Indochina și până în America
Anglia și până în Japonia, numele
sinonim azi cu al lui Basil Zaharoff,
voacă rând pe rând, panică sau bu
după cum geniul Anei Irxmaier este
menințător sau binevoitor.

O AVERE MARE — ȘI UN

PREMIU TOT AȘA DE MARE

Cu toate că Ana Irxmaier este
poate cea mai ocupată femeie de pe
ea găsește totuși timpul necesar să
la câte ori doi ani odată câte o escap
la Viena, unde o așteaptă o bătrână
mamă, care locuiește tot în Stocker

Mama Anei Irxmaier este și ea
lebritate, grație faimei de care se
ră fiica ei. Ziaristi dela cele mai
organe de presă din vechiul și nou
tinent o caută pe bătrâna femeie,
afie dela ea noutăți despre Ana,
mai mulți, o întreabă dacă sunt ac
rate versiunile despre averea fanta
a Anei. Evident că sunt. Când eș
gina armamentului, cum să nu de
averi fantastice?

Veghează însă și guvernul jap
Bătrâna mamă din Stockeran trece
pentru viața fiicei ei din China.

— Ah, spune ea ziaristilor, Ana
foarte bine că viața ei atârna de u
de păr. Deunăzi, când a fost iară
aici, îmi spunea răsând: „Știi, mam
preț are viața mea? Două sute cincize
mii de dolari. Atâta a oferit poliția
neză celui ce mă va da pe mâna lor
sau moartă...”

Totuși, mama Anei Irxmaier e
vinsă că fata ei va eși cu bine și
această mare aventură.

Credința părinților în copiii lor este
mărginită.

Pentru că despre trecutul literaturii
bănățene se scrie numai în preajma co-
memorărilor, e logic să nu fie cunoscut.
Și așa, oricât de mari ar fi strădanile
cercetătorului și oricât ar tinde el spre
întregiri, nu izbutește. Rămân totdea-
una goluri uriașe.

Cred că e de lipsă să se pună temelii
serioase unei școli, unui curent, diri-
jate în acest sens. Tinerii cărturari să
fie îndrumați spre trecut și — ca în-
demn — să fie sprijiniți. Am ferma
convingere că așa, se vor da literaturii,
adevăruri și valori pe cari nu le putem
afirma decât cu timiditate. Peste tot,
pândesc ironiile, dovezi ale ignoranței.

Dar, cui i-ar reveni acestea?...

Nu e de mirare că majoritatea cărtu-
rarilor noștri de altădată, sunt în ma-
joritate preoți sau învățători. Așa e
pretutindeni. Dar ceiace e surprinzător,
e faptul că nu sunt cunoscuți.

Modești în viață, mulțumiți numai
când puteau să-și servească neamul
fără a ridica sunete de răsunătoare
chimoale, prin moarte, au trecut și în
uitare.

Așa a fost și cu prota George Peș-
tean...

S'a născut în anul 1822, în satul Pă-
durani din județul Severin. Fără pă-
rinți, lipsit de mijloace, a fost sprijinit
de bogatul comerciant lugojan, Iova
Popovici.

George Peștean (1822-1886)

(Mici contribuții)

Studiile superioare le-a urmat la Se-
ghedin, Kecskemét și Pesta, iar teologia,
la Vârșet, dându-i-se apoi capelanatul
parohiei ortodoxe din Dobrești.

Cărturar de seamă — vorbea, pe lângă
limba română: germana, sârba, sla-
va, maghiara, latina și greaca — a fost
chemat, la 1850, ca profesor de teolo-
gie la Vârșet, pentru secția românească,
alături de istoricul Nicolae Tincu
Velea. Aci, a fost un îndrumător și
sprijinitor al tineretului român, până
la despărțirea ierarhică de Sârbi.

După reînființarea episcopiei Ca-
ransebeșului, vlădicul de pie memorie,
Ioan Popasu, i-a încredințat lui Peș-
tean, o catedră la Institutul întemeiat
aci, și a slujit goala 18 ani.

Aprediat de Sârbi pentru cultura ce
posea, pentru fermitate și conștiințio-
zitate, consistoriul din Vârșet, i-a oferit
multe demnități și favoruri, dar le-a
refuzat. Totuși, episcopul sârb, Emi-
lian Kengelați — cunoscut pentru cul-
tura și înțelegerea sa, dar mai mult
pentru naționalismul său intransigent

i-a păstrat totdeauna frumoasă amin-
tire și admirație.

Protopresbiteratul Lugojului, deveni-
se vacant. George Peșteanu a fost nu-
mit aci administrator și apoi ales pro-
topop, servindu-și altarul până în Iulie
1886, când trece în eternitate.

E demn de relevat actul de numire,
semnat de episcopul Ioan Popasu, în 11
Mai 1867: ascultând și pe Consistoriul
meu Diecezan, adunat la sedința ordina-
ră în 11 Mai a. o., am denumit de admi-
nistrador atât în protopopiatul cât și în
parohia primară susnumit (Lugoj) pe
prea iubitul profesorul nostru de teolo-
gie, asesor consistorial și paroh al Ghi-
ladului, George Peștean, care este un
preot luminat și binemeritat pentru bi-
serica și națiunea noastră, carele este
un bărbat ales al clerului acestei de
Dumnezeu scutite Dieceze, înzestrat cu
pățanie întinsă, cu științe teologice în-
nalte, cu cunoștințe depline de tipicul,
ceremoniile și datinile bisericii noastre
dreptmăritoare, și cu însușirile cele
cari ale blândei, umilinței și răbdării,
insușiri ce se cer neapărat de la înain-

te stător bisericesc, un bărbat cu
racter solid și purtare morală ne-
tă, carele în timpul profesoratului
de 18 ani a arătat zel nespus de
și abnegațiune neobișnuită întru
țerea clerului celui tânăr al bis-
noastre dreptmăritoare, și carele
ma acestor daruri de mare preț și
cut demn de a fi înaintat la o tre-
mai înaltă...)

Neînfricat luptător pentru cauza
mănișului și a bisericii, — pe
despărțirea ierarhică —, a participat
în toate cooperările bisericești.

Cărturar de seamă, a dat și lite-
rei bănățene mai multe traduceri
versuri din latinește și ungurește
pentru biserică, a compus niște câ-
și a lăsat o mulțime de predici vol-
se — în manuscris — păstrate (1
pare) într'o bibliotecă particulară
Caransebeș. Regretatul preot B.
Sudrieșan, — de o vastă cultură și
moscător al trecutului — amintește
alte manuscrise semnate de Peș-
cu caracter istoric și literar. Alte
tări, poate, vor lămurii mai mult, a
fapte...

ION B. MUREȘI

1) Calendarul Diecezan din 1918 și
nografia orașului Caransebeș de G.
Bălan (Caransebeș. 1904).

Crimă pentru o bucată de cozonac...

Tragica întâmplare din comuna I. G. Duca

TIMIȘOARA, 24. — O jorioasă crimă săvârșită ieri seară în comuna I. G. Duca, din imediata apropiere a orașului

acestei drame, care este un rezultat al mizeriei și o consecință a alcoolismului, sunt un tată și fiul său, anume Pavel Farago muncitor de 57 ani, viitorul, ambii din comuna I. G. Duca.

Prejurările cari au dus la săvârșirea crimei, par neverosimile. Și cu toate acestea, într-o familie de nevoiași, când este un bețiv notoriu, toate sunt posibile.

PENTRU O BUCATA DE COZONAC...

Ieri seară, Ștefan Farago se afla, ca obiceiul, la cârciuma „Lirică”, împreună cu alți muncitori. Era beat când și-a vădit pe Pavel și a făcut și el apariția în cârciumă, și s'a așezat la o masă în mijlocul unor prieteni de familie. El venea de la soră-sa, unde se sărbătorește Paștelui, deoarece și ea se afla bolnavă în pat. Când a

intrat în cârciumă, avea sub braț, învâlniți într-o bucată de ziar, cozonacii.

Așezat la masă, Pavel a cerut și el o țuică și a început să bea. Un prieten, simțind izul caid cozonacilor a cerut să-i dea și lui o bucată, așa numai să guste. Răcănul lui Ștefan Farago nu s'a lasat mult rugat. A rupt o bucată și a dat-o prietenului.

Ștefan Farago a văzut gestul fiului său și s'a supărat atât de rău, încât l-a luat la ceartă acolo în cârciumă.

Pe urmă tatăl și feciorul au plecat împreună spre casă, unde cearta a fost reluată, în prezența mamei care se afla bolnavă, în pat.

GLASUL CUȚITELOR

Zădărnice au fost toate insistențele bolnavei ca să-și împace soțul. Zădărnice i-a pus că Pavel n'a făcut nici o crimă, dacă a rupt din cozonac o „bucățică” și a dat-o unui prieten. Ștefan Farago s'a înfuriat tot mai rău și, la un moment dat, a smuls de la brâu un cuțit cu care a început să-și lovească fiul, provocându-i mai multe răni adânci: la mâini, în spate și în abdomen, sub ficat. Camera se umpluse de sânge.

Ca să se apere, Pavel Farago a luat și el un cuțit, încercând să-și lovească tatăl.

În acel moment, bolnava, a sărit înnebunită din pat și a ieșit afară strigând după ajutor.

FIUL ȘI-A UCIS TATA

În cursul sângeroasei încercări, deși grav rănit, Pavel Farago, apărându-se cu disperare, a implantat cuțitul până în plăsele, în pieptul tatălui, în regiunea inimii. După această ispravă s'a prăbușit la pământ, pierzându-și conștiința.

Rănit de moarte, Ștefan Farago, a mai avut puterea să pășească până afară în curte, unde s'a prăbușit și și-a dat sufletul, fără să-și mai vadă soția, fără să mai guste din cozonacul de sărbători pentru care și-a înjunghiat copilul...

Când au sosit autoritățile la fața locului, pe Ștefan Farago l-au găsit mort, iar pe fiul său scaldat într'un lac de sânge cu conștiința pierdută.

Cu Salvarea, Pavel Farago în stare extrem de gravă, a fost transportat și internat la Sanatoriul Bega, iar cadavrul lui Ștefan Farago a fost ridicat din curte și transportat la morga Spitalului de stat unde i se va face autopsia.

Cazul a produs-o profundă impresie în comună.

Din lumea largă

ORGANIZAȚII COMUNISTE INTERZISE ÎN INDIA

O telegramă din Calcuta anunță că, conform instrucțiilor guvernului central, și în virtutea legii pentru protecția și securitatea Indiei, s'au luat două dispoziții pentru a se interzice cu desăvârșire activitatea anumitor organizații comuniste care se înființaseră de curând pe ascuns, în diferite puncte ale teritoriilor Indiilor engleze.

DECERNAREA PREMIULUI LITERAR FRANCEZ EMPIRE

Juriul marelui premiu literar Empire s'a întrunit de curând sub președinția d-lui Pierre Mille. Premiul, în valoare de 10.000 de franci a fost decernat d-lui Francois Bonjean, profesor la colegiul musuiman din Rabat, pentru romanul său „Confidences d'une jeune fille de la nuit”.

RESTRĂNGEREA CONSUMULUI DE WHISKY ÎN ANGLIA

Ministerul englez al alimentației a anunțat că cantitatea oficială de whisky și alte băuturi spirituoase va fi redusă la o treime din cea din anul trecut. În același timp ministerul a făcut cunoscut, că proporția de zahăr acordată berărilor nu va trebui să depășească 70 la sută din consumul normal.

(Telegrame Est-Radio).

mai mare avion militar construcție America

Washington, 24 (Rador.) — Autoritățile militare anunță cel mai mare avion militar din lume este în curs de construcție, în atelierele „Douglas Aircraft Corporation”. Este un nou tip de avion militar, prevăzut cu 4 motoare, de 70 tone greutate și poate zbura în Statele Unite în Europa și înapoi, pe o escală. Primele încercări de încercare se vor face vara acestui an. Noul avion american poate duce două tone bombe, motoarele totalizează o viteză de 6000 cai putere. Viteza trece de 450 km. pe oră. Echipajul este format din 10 oameni.

Azi la CAPITOL

UN FILM DE DRAGOSTE SI DE SBUCIUM

ULTIMA NOAPTE
cu **Charles BOYER**
și **Ikene DUNNE**

UN SUPERFILM B. D. C. Prod. UNIVERSAL

Bugetul ținutului Timiș a fost aprobat

Până la 1 Aprilie se va întocmi raportul anual despre activitatea ținutului

TIMIȘOARA, 24. — Eri, Sâmbătă înainte de masă, a avut loc, la rezidența regală a ținutului Timiș, obișnuita ședință săptămânală a șefilor de servicii dela ținut.

În cadrul acestei ședințe, s'a discutat întocmirea rapoartelor anuale despre activitatea serviciilor ținutului. Șefii de servicii au primit îndrumări să-și întocmească din timp rapoartele, pentru a nu suferi întârzieri raportul general al ținutului, care trebuie să fie întocmit, tipărit și înaintat guvernului până la 1 Aprilie.

Din datele de până acuma ale serviciului tehnic al ținutului, s'a putut stabili că până' prezent s'au verificat lu-

crări de drumuri pe teren în valoare de 24 milioane lei.

La sfârșitul anului bugetar se va face un bilanț precis despre lucrările efectiv executate în cursul exercițiului ce expiră. Restul lucrărilor se vor încadra în programul de lucru al anului viitor, iar lucrările ce se află în curs de executare dar sunt neisprăvite, se vor raporta și continua în bugetul anului 1940-41.

Ținutul a fost înștiințat că la ministerul de interne s'a aprobat în cursul zilei de ieri bugetul ținutului pe exercițiul ce urmează. De cifrele definitive ale noului buget ne vom ocupa săptămâna viitoare.

Două instituțiuni model ale primăriei Timișoara: azilul de bătrâni și căminul de ucenice

TIMIȘOARA, 24. — D. Gheorghe Miclău, șef de birou la municipiul Timișoara, conducătorul asilului de bătrâni al municipiului, a primit o adresă de mulțumire, iscălită de d. primar dr. Co-

rioian Băran și de d. secretar general Nicolae Table, prin care a dat ca exemplu celorlalți funcționari municipali, pentru feiul cum înțelege să-și îndeplinească „mai mult decât îndatoririle legale”.

Scritorul englez Christopher Buckley la Arad

Arad, 25. — Marți se sește la Arad cunoscutul scriitor englez Christopher Buckley. D-sa vine însoțit de d. Ion Clopoșel, cunoscutul scriitor și publicist.

Distinsului oaspe i se va acorda o primire deosebită. D-sa va sta mai multe zile în orașul nostru și va vizita și o parte din județ.

Prim munca pricepută, asiduă și cinstită a d-lui Gheorghe Miclău — spune adresa — azilul de bătrâni al municipiului Timișoara s'a transformat într'un cămin cald și familiar pentru cei oropiți de soartă și avizați la asistența morală și materială a municipiului.

O adresă în termeni la fel de elogiși a primit și d-na Elisabeta Micula, directoarea căminului de ucenice al municipiului. Adresa arată că d-na Micula s'a devenit „a doua mamă” a ucenicilor plecate dela vetrele lor părintești, pentru a-și putea câștiga capitalul moral și profesional necesar creierii unei vieți cinștite și utile familiei și națiunii.

Averile grănicerești

Ceva despre administrarea Comunității de avere. Zootehnia și pomicultura, două ramuri de producție deosebit de dezvoltate în graniță. Ocrotirea pădurii și îngrijirea plantațiilor

Caransebeș, 21 — Averea grănicerească, administrată și gospodărită sub denumirea de Comunitatea de avere, este averea comună formată din păduri (123.418,46 hectare), goluri și pășuni de munte (21.035,47 hectare), terenuri improduse (1189,55 hectare) și imobile (case, hoteluri, etc.), dată în posesiunea și proprietatea comună a tuturor familiilor cari au făcut serviciul militar în fostul regiment de graniță Nr. 13. Averea aceasta a fost trecută în posesia și proprietatea deplină a familiilor grănicerești prin decretul imperial din 8 Iunie 1871, legiferat prin ord. de lege XXX din 1873. Aceste bunuri au fost date din proprietățile statului, pentru a răscumpăra de la familiile fostilor militari de pe granița imperiului Habsburgic drepturile de servitute ce aveau de a putea exploata gratuit produse lemnoase pentru trebuințe pușice și gospodărești proprii și de a se putea servi gratuit de pășunile din păduri, poleni și goluri de munte. Numărul total al familiilor de grăniceri este de circa 30.000, așezate în 94 comune din regiunea de Sud a Banatului.

După răscumpărarea, în acest fel a drep-

turilor de servitute, totalitatea familiilor îndreptățite — printr-o chibrită și prudentă hotărâre — a înființat „Comunitatea de avere” pentru administrarea în comun a acestor bunuri. De atunci și până acum, administrarea bunurilor grănicerești se face prin adunarea generală a comunelor grănicerești proprietare, compusă din delegații acestor comune. Emananținea adunării generale este consiliul de administrație, în cap cu președintele lui.

Președintele actual, ales în anul 1939, pe un ciclu de patru ani, este lt. col. I. R. Romulus Boldea. Membrii în consiliul de administrație sunt: dr. Isac Radulescu, vicepreședinte, Eftimie Gherman, deputat, Pavel Jumanca, insp. gl. școlar, protopop Virgil Musta, prețor Ioan Duica, Daniel Laitin, profesor, lt. colonel Iosif Draghici și preot Ilie Mihața.

Administratia tehnică se face prin Direcțiunea silvică cu cinci ocoale silvice, subordonate acestei Direcțiuni, condusă de un inginer silvic — director — patru ingineri silvici șefi de serviciu și cinci ingineri silvici șefi de ocol.

cel puțin 50 la sută din valoarea totală, fiecare comună din graniță are câte o biserică impunătoare, zidită din cărămidă și acoperită cu țigla sau tablă. Fiecare comună din graniță are cel puțin o școală. Trebuie să insistăm că acolo unde se găseau două școli, una a fost pe vremuri de stat și alta confesională, iar acolo unde se găsește una singură, aceasta era confesională. Intretinută de grăniceri, din bunurile lor. Construirea școlilor confesionale a fost deosebit de mult încurajată în trecut de Comunitatea de avere, pentru că erau școli românești, păstrătoare ale limbii, obiceiurilor și datinilor străbune.

PROTECȚIA PLANTAȚIILOR

În recenta adunare generală a Comunității de avere s'a constatat că salariile reprezentate, la suma totală a bugetului, o cotă de 25 la sută, așa încât Comunitatea de avere lucrează cu spese de regie la personalul destul de redus față de alte instituții similare. Și e necesar să mai notăm că în această cotă de 25 la sută mai intră și administrarea și paza pădurilor cari nu prezintă nici o rentabilitate pentru Comunitate.

Trebuie să mai remarcăm că adunarea generală a prevăzut pentru plantații frumoașă sumă de un milion lei, afară de un fond de 600 mil lei, creat pentru acțiaș scop din excedentul anului 1939. Grijă actualului președinte d. col. Romulus Boldea pentru păduri, reese de altfel și din apelul adresat de d-sa în adunarea generală delegațiilor prezente și publicat de noi într'un recent număr al „Daciei”.

TRECUT ȘI VIITOR

Comunitatea de avere a avut de suportat în trecut multe critici, și pe bună dreptate, fiindcă au fost ani când instituția era în mare impas și din cauza vremurilor grele, dar și din cauza rolei conducerei. Actualul consiliu de administrație a trebuit să facă față la multe greutăți ale trecutului, printre cari cea mai mare era datoria veche din anii 1920—1932. Plătind 13.000.000 lei și bucurându-se și de avantajele legii conversiunii, Comunitatea a scăpat de această datorie și în scurt timp a putut, din venitele normale, să-și construiască un hotel în Băile Herculane, investind 23.000.000 lei și să-și organizeze o exploatare în regie proprie cu capital de 6.000.000 lei. Comunitatea a făcut deci în timpul din urmă investiții de 34.000.000 lei, din care capital străin este numai 10.000.000 lei, împrumutat de la Banca pentru industrializare și valorificarea produselor agricole. Iată deci date concrete despre mărirea patrimoniului grănicereșc, pentru prima dată de la înființarea acestei instituții.

În bugetul anului acesta, Comunitatea a prevăzut și frumoașe sume pentru diferite scopuri culturale și ajutorarea tineretului școlar.

Pentru prosperitatea din viitor a Comunității, este îmbucurătoare înosebi preocuparea celor doi conducători principali, d. președinte col. Romulus Boldea și d. director ing. Ștefan Bornuz, de a conserva fondul forestier prin plantații anuale cu esențe nobile, potrivite regiunii, și tendința celor doi conducători de a crea o conștiință forestieră la țărani grăniceri, cu scopul de a îngriji pădurea și de a îngriji plantațiunile.

Norme de administrare

Direcțiunea silvică a Comunității de avere se află actualmente sub priceputa conducere a celui inginer silvic Ștefan Bornuz. D-sa a binevoit a ne împărtăși următoarele despre normele de administrare ale Comunității de avere și despre averile grănicerești în general:

— Hotărârea totalității grănicerilor de a-și administra în comun bunurile câștigate, a avut fericele înțiriri asupra stării materiale și economice a grănicerilor, a avut efecte cu caracter social, cultural și național de mare importanță.

Din capul locului trebuie să remarcăm, că toate familiile grănicerești sunt egal îndreptățite la posesiunea bunurilor comune și orice privilegiu este exclus. În mod echitabil și în raport cu necesitățile gospodărești și casnice, fiecare grănicer are dreptul să ceară și să obțină lemnul de construcție necesar construcțiilor din gospodăria sa și lemnul de foc pentru căminul său, excluzându-se orice intenție sau tentativă speculativă. Produsele lemnoase exploatare pentru necesități casnice și gospodărești nu se pot vinde, indiferent dacă este lemn de foc ori de construcție. Conștința naturală a acestor prudente măsuri, este construirea de case bune, solide, sănătoase, construite în cea mai mare parte din piatră (obținută de asemenea în mod gratuit) și din cărămidă arsă. Casele grănicerilor sunt de obicei acoperite cu țigla. Astăzi marea majoritate a caselor de locuit în graniță au un caracter uniform, cu soliditatea necesară, igienice și cu aspect civilizat. Fiecare curte gospodărească are și un grajd de piatră, de asemenea acoperit cu țigla, condiție esențială pentru creșterea taurinelor. Datorită acestor împrejurări, creșterea vitelor mari este în floare aci, și regiunea aceasta a fost cea dintâi unde trecerea crescătorilor de la vite de vite primitive, sure, la rasele ameliorate de „Berna” și „Simmenthal” s'a făcut cu cea mai mare ușurință și rapiditate.

CREȘTEREA VITELOR

Regula de echitate la becașul bunurilor grănicerești a făcut ca orice grănicer să-și poată crește vite pe pășunile atribuite totalității grănicerilor. Din această cauză, chiar pe cel mai sărac grănicer s'a dat posibilitatea să crească câteva capete de vite mari și câteva oi. Creșterea vitelor și a oilor a devenit una dintre principalele ocupații în graniță și sunt foarte rare cazurile când grănicerul nu are vite mari sau oi.

Toate aceste lucruri au determinat în mod automat un echilibru social în graniță, echilibru foarte explicabil prin faptul că nimănui nu a fost oprit, dimpotrivă toți au fost stimulați să crească vite, să țină oi, să-și îngrijească gospodăria, ori să-și mărească pe cele existente.

DISTRIBUȚIA UNIFORMĂ A BUNURILOR

Echilibrul social a rezultat și dintr-o distribuție uniformă a bunurilor, a averilor particulare, ca o consecință firească a echității în participarea la produsele averii comune.

În totalitatea lor, familiile grănicerești posedă azi 240.000 oi și aproape 60.000 vite mari (taurine). Aceasta reprezintă o medie de 8 oi și 2 vite mari de familie.

Pentru a vedea cât de echilibrată este starea materială a familiilor de grăniceri, e suficient să arătăm că foarte rar se găsește grănicer care nu are proprietăți funciare deloc, și nici dintre aceia nu se găsește mulți a căror proprietate funciară trece de 20 hectare.

POMICULTURA

Influența deosebit de favorabilă a administrației în comun a averii grănicerești se poate deduce și din starea înfloritoare în care se găsește pomicultura în această regiune. Ea a luat ființă printr-o acțiune susținută a Comunității de avere în această direcție. În trei mari pepiniere s'au crescut zeci de mil de alți anual, și aceștia au fost dați gratuit sătenilor. În plus, prin măsuri pomicole organizate și prin angajarea de pensionieri specializați în socii de agricultori și încadrări în personalul ocoalelor silvice, Comunitatea de avere a servit sătenilor cunoștințe practice din domeniul pomologic.

Afară de livezile de pruni, cari fac din regiunea grănicerească una din cele mai bogate regiuni de fructe din țară, plantațiile de meri nobili și nucii, constituie o bogăție însemnată a noastră.

STAREA CULTURALĂ

Buna stare materială a făcut, ca grănicerul să fie bine dezvoltat, obișnuit din punct de vedere fizic și cu o inteligență remarcabilă.

În ce privește împărtășirea comună la beneficiile bunurilor grănicerești, amintim că prin contribuția Comunității de avere, de

Radio

DUMINICA, 24 MARTIE

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI
RADIO-EXPERIMENTAL: 9.30: Ora religioasă: I. Clopote. II. Serviciul religios transmis de la Sf. Patriarhie. III. Predică: Pr. I. Gafton; 11.30 Concertul Orchestrei simfonice milit. dirij. de Egitziile Muzic. 13.30 Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; Spectacole; Știri artistice și culturale; Sport; 13.40 Muzică variată (discuri); Radio-jurnal; 14.20 Continuarea concertului de muzică variată (discuri); 14.50 Radiofonice; Publicații; Varietăți; 15.00 Știri agricole; 15.15 Ora școlii: L. A. Lascarov-Moldoveniu: De vorbă cu școlii; II. Corurile școlilor țărănești din Flăg. și Polana-Câmpina: Cântec de mișcă. Gazeta sătenilor de B. Iordă; 16.15 Premilitară; 17.15 Ora „Munca și Bună”; 18.15 Ora; Mersul vremii; Orchestra „Lucașfăru”; voce: Gică Petreșcu; 19. Săptămână; 19.15 Continuarea concertului Orchestrei „Lucașfăru”; Sport; Rezultate tehnice; 19.55 Muzică distractivă (discuri); 20.05 Delta în primăvară, de prof. I. Simionescu; 20.25 Adru Grozută (voce); Cântec pescăresc de apă; 20.45 Radio-jurnal (I); 21.00 22.10 Radio-jurnal (II); Rezultatele sportive; 22.30—24 Muzică ușoară și de discuri).

LUNI, 25 MARTIE

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI
RADIO-EXPERIMENTAL: 12: Ora; Dunării și a barei Sulina; Știri gospodărești și igienice; 12.10 Muzică română (discuri); 12.45 Orchestra Victor Predescu; 13.20 Ora; Spectacole; Știri artistice și culturale; Sport; 13.30 Continuarea concertului Orchestrei Victor Predescu; voce Ștefan Savu; 14. Radio-jurnal; 14.20 Săptămână națională Elenă; 15.05 Radiofonice; Publicații; Varietăți. RADIO ROMANIA, 19 Ora; Mersul vremii; 19.02 Cronica literară; Jurnal în limba maghiară. RADIO BUCUREȘTI, 19.17 Idile muzicale (discuri); 19.50 Vestire de Pr. Gala Galecton; 20.15 Florilor (discuri); 20.45 Radio-jurnal; 21. Orchestra de concert Radio, dirij. de Rogalski; 21.30 D-na Emilia Gut (voce); 21.50 Continuarea concertului chestrei Radio; 22.10 Radio-jurnal; Sport; 22.30 Concert de vioară — Nina Alexandrescu; 22.55 Muzică sentimentală (discuri); 23.45 Jurnal pentru strătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

MARȚI, 26 MARTIE

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI
RADIO-EXPERIMENTAL: 12: Ora; Dunării și a barei Sulina; Știri gospodărești și igienice; 12.10 Orchestra Victor Stănescu; voce: Ion Luca; 13.20 Spectacole; Știri artistice și culturale; Sport; 13.30 Continuarea concertului chestrei Frații Stănescu; 13.40 Concert; 13.50 Uvertură (discuri); 14.20 Radio-jurnal; 14.20 Uvertură (discuri); Radiofonice; Publicații; Varietăți. RADIO ROMANIA, 19 Ora; Mersul vremii; Cronica medicală; 19.17 Debutanții la clon: I. D-na Constanța Piscureanu (voce); Arie din „Nunta lui Figaro” de Mozart; Cântec indian de Rimsky-Korsakoff; sperie păsărelele de P. Bernard; Nebuna de Marchessi; Arie din „Somnambulo Donizetti”; II. Gabriel Banat (vioară); Ludu de Bach; Largo de Veracini; Siciliana și Rigaudon de Francoeur-Kreisler; All. de Flocco; Hora stacato de Dinicu-Hel. 20. Radio-jurnal în limba maghiară. RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI, 20.15 Emnescu genial nostru romantic, de Bucuța; 20.25 Valsuri vieneze — D-na Maria Niki-Cucu (voce); 20.45 Radio-jurnal (I); 21. Orchestra simfonică Radio, dirij. Const. Turcanu; 22. Joseph Hislop (discuri); 22.10 Radio-jurnal (II); 22.30 Concert de pian — Ar. old Kiel; 23.03 Muzică sentimentală (discuri); Jurnal pentru strătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

Notăți de primăvară în

Stofe bărbătești

găsiți în cel mai mare asortiment la

Rabong & Schneider S. A.

Tratșoara I, Piața Brătianu, localul de colț în palatul episcopiei rom. cat.

Conflictul "dintre Societatea Reșița și reșițenii

Un oraș în care toată lumea trăiește de pe urma unei singure întreprinderi. Peste jumătate de miliard se pune în circulație anual prin salariile angajaților U. D. R.

Ancheta trimisului nostru special

24. — În trenul care mă duce, cu o viteză revoltătoare pentru „secolul al XX-lea” (trei ore pentru 100 km!), spre Reșița, mă obsedează un gând. Se poate să la Taine a venit într-o zi un student al cursului său de filosofia artei ca să-i plăcească în călătorie de studii în

„Și ce idei vei verifica acolo?” — îl întreb maestrul cu mult înțeles și mare curiozitate.

„Mi se întâmplă la fel. Plec cu gândurile mele să verific o idee preconcepțivă care mi s-a părut falsă: Am auzit de existența unui conflict latent sau acut, dintre „Reșița” și reșițenii. Voi putea oare astfel să fac lucruri interesante pe reportajele ce voi publica? Imi lipsesc calitatea esențială a reporterului și obiectivitatea!”

„Am încet antrenat pe panta meditației gândurile asupra noțiunii de obiectivitate și asupra realității acesteia în scrisul gazetăresc. Este foarte greu să ajung însă la concluzia că obiectivitatea nu e necesară decât în raport cu nișă pe care o poți fi absolut sigur că va fi fost fals raționamentul, o eroare de cititorul...”

PRIME IMPRESII

Reșița sunt două gări: cea mare și cea mică, „Uzine”, la capătul liniei. Halta de la Uzine cu totul insuficientă pentru numărul călătorilor cari o folosesc. Acest lucru l-am constatat și în vreo două decenii când am venit în oraș. Probabil că factorii competenți nu găsesc nici un motiv al acestei anomalii, dacă nu călătorii încă.

Publicitate

De închiriat

Imobil modernă, 3 camere spre stradă, dependințe la etaj I, în palatul Timișoara, IV, Boulevard Carol Nr. 2. Informațiuni: Sindicatul Timiș-Bega, telefon Nr. 25-05.

Se închiriază 1 casă modernă cu grădina mare în Lugoj. Pământuri de vânzare în județul Lugojului: 10 jugăre, 30 jugăre și 45 jugăre și conac; 100 jugăre și 300 jugăre, conac și pădure. A se adresa cu încredere la Jurca și Plauchitin, Administrația Oficială, Lugoj, Str. Reg. Feroviară nr. 1.

Se închiriază spre închiriere garsonieră cu două camere, baie, eventual și bucătărie, președinte și garaj. A se adresa la administrația orașului.

Se închiriază o cameră mobilată cu anticameră, baie, având intrare separată, în centru. Preț anual cu dejun și prânz. Adresa „garsoniera”, la ziar.

Se închiriază vană pentru baie, lavabou, cabina de baie, împreună sau separat. Adresa la ziar, tel. 12-66.

Se închiriază spre angajare imediat ucenice mecanice. Adresa: Salomul de Măde, „Helfer”, Timișoara I, str. Dr. Paulescu nr. 2, et. I, apartamentul 6.

Se închiriază familiară, 4 camere și dependințe, în strada Geml 26, se închiriază dela 1 Iunie. Informațiuni: avocat Metea, str. Dr. Paulescu 3, telefon 30-16.

Se închiriază cu 1 cameră și dependințe, în strada Botoș, Capitol.

Se permite permisul de bicicletă și buletin de identitate pe numele Mathe. Găsitorul este rugat a le preda la

Când am venit pentru prima dată, toată curiozitatea mea a fost acaparată de uzine și de cele ce se făceau între zidurile ei afumate. Le-am vizitat cu admirație și emoție, apoi de câte ori am avut ocazia am revenit să admir din nou feeria spectacolului nocturn al lămpioarelor și al cuptoarelor.

Acum trăim vremi excepționale și vizitarea uzinelor este interzisă. Nici n'am venit pentru ca să înmulțesc numărul descrierilor de acest fel: cred că am să găsesc lucruri mai interesante.

PE STRAZI

Fiind zi de târg săptămânal pe străzi forfotește o mulțime de țărani veniți din satele vecine mai mult pentru a se aproviziona decât pentru vânzarea pu-

Un oraș întreg trăiește din salariile plătite de U. D. R.

După ultimele date, orașul nerezedită Reșița are 23.000 locuitori. Ajară de cei câțiva funcționari de stat și comunal, toată lumea trăiește direct sau indirect în urma salariilor plătite de Societatea U. D. R.

Mi s'a părut interesant să aflu cifre în legătură cu acest fenomen interesant.

U. D. R. întrebuințează de prezent peste 10.000 salariați, din care peste 900 sunt funcționari. Direcția Exploatarea din Reșița plătește anual acestora jumătate de miliard de lei, adică 40—50 milioane pe lună.

Iată salariile pe categorii: Funcționarii primesc lefuri dela 3000 lei în sus. Funcționarii de stat îi învidiază cu drept cuvânt, însă nu trebuie să uităm că „uderistilor” li se cere o muncă oricum mai intensă decât celor din serviciile publice.

CAT CAȘTIGA MUNCITORII

Muncitorii sunt încadrați în patru categorii: salahorii, muncitori calificați, semi-specializați și specializați.

Salariile sunt fixate pe „schimburi” de 8 ore. Salahorii au un minimum de 90 lei de schimb salar de bază, la care se adaugă sporurile acordate prin contractul colectiv încheiat recent. Un muncitor necăsătorit primește astfel o indemnizație de scumpete de 14 lei de schimb. Indemnizația crește treptat cu sarcinile familiare, ajungând la cei căsătoriți și cu șase copii la 57 lei de schimb.

Socotind 25 de schimburi pe lună, salariul lunar minimal s'ar ridica deci la 2600 lei. Din păcate nu toate atelierele lucrează cu capacitatea lor întreagă. La unele din secții se fac astfel numai 12 schimburi pe lună, așa încât salariul minimal se reduce considerabil.

Salariul cel mai mare pe care-l poate atinge un lucrător este de 300—320 lei, salar de bază, de schimb, la care se adaugă indemnizațiile de familie. Se atinge astfel un total de 8000—9000 lei.

Trebuie însă notat că fericirii cari ating acest maximum sunt în număr de 300—320, șefi de echipă specializați și cu vechime mare.

Nu toată suma a salariilor plătite se

ține lor produse. Din când în când atrage privirea o crașovancă îmbrăcată în negru, cu basma albă în cap. În picioare opinci peste ciorapi albi de lână, frumusețea decorată și reținută de câte o curelușe sub genunchi.

Iată-mă la poarta No. 1, intrarea principală a atelierelor. Lângă poartă străjuește, parcă s'ar ține de ea, o biserică romano-catolică: câte un muncitor mai credincios intră întâi la casa Domnului să se închine și apoi trece la lucrul lui, ades periculos, cu inima împăcată.

Altădată, când moda era ca muncitorii metalurgiști să fie „roșii”, surprindea această evlavie „deplasată” — azi o găsește naturală toată lumea.

varsă reșițenilor. Mulți lucrători vin din comunele vecine, cu trenul sau pe jos, și se întorc după lucrul terminat la casele lor. Totuși și aceștia își cheltuesc banii în oraș.

SCUMPETE

Evident cifra la care se ridică un salar nu înseamnă nimic fără cunoașterea prețului vieții. Am căutat să obțin precizii și în această materie.

Pâinea neagră se vinde la Reșița 8.50 lei, cea semi albă 10.50 lei kilogramul. Carne de vită: 28—30 lei. Untura de porc: 56 lei. Cartofii: 5 lei kilogramul.

Lemnele de foc se găsesc în abundență cu 180—250 lei metrul cub.

Dacă se compară aceste prețuri cu cele practicate la Timișoara de exemplu se poate trage concluzia că salariile dela Reșița sunt relativ bune. În special sistemul indemnizațiilor pentru sarcini familiare trebuie dat ca model de imitat.

CUM SE APROVIZIONEAZA PERSONALUL U. D. R.

Problema aprovizionării masei de peste 20.000 de guri de hrănit s'a pus încă la sfârșitul secolului trecut la Reșița. Societatea dintr'un gând de umanitate și de protecție a salariaților ei a vrut totdeauna să împiedice exploatarea muncitorilor de către speculatorii din comerțul particular.

Soluția la care s'a oprit direcțiunea în ultimul timp a fost concesionarea aprovizionării cu articole alimentare și manufacturate societății „Sadesfac”. În magazinele acestei societăți lucrătorii și angajații cumpără pe credit, după anumite norme, iar direcțiunea U. D. R. reține din salarii datorile vărsându-le societății „Sadesfac”.

Concesiunea soc. „Sadesfac” expirând, se observă o oarecare nehotărâre în ce privește viitorul. Mă voi ocupa într'un reportaj viitor cu această problemă în detaliu.

NICOLAE IVAN

Citiți în numerele viitoare: Realizări muncitorești. Edilitate. Problema căminului de ucenici. Recrutarea ucenicilor. Problema „Sadesfac” etc.

CEREȚI PREȚUTINDENI DELICIOASELE

Vinuri din Târnava „Dr. AMBROSI”

Le găsiți în toate restaurantele, bodegile și locurile mai renumite sau direct la Ville și Pivnițele Dr. Alfred Ambrosi—Medias

Evenimentele în câteva cuvinte

(După telegramele Agenției Rador.)

— Noul submarin italian forelli a făcut în largul portului de la Spezia primele sale încercări de scufundare, atingând adâncimea de 101 metri.

— Teritoriul Hangoe a fost predat de autoritățile finlandeze, reprezentanților guvernului sovietic.

— Simple închipuri... Așa numește oficialul sovietic „Pravda”, știrile răspândite în special de presa franceză, că URSS ar mai avea revendicări în Europa de Nord.

— Filmele românești „Prin România” și „București”, rulează de peste două săptămâni, la două din cele mai mari cinematografe din Belgrad, atrăgând un numeros public.

— Se desminte știrea, după care d. Funk, ministrul Economiei Reichului, ar avea intenția să demisioneze în curând, din motive de sănătate.

— Suedia a început o mare acțiune pentru întărirea forțelor ei de apărare. Tânărul general Ivar Holmquist a fost numit comandant suprem al armatei. Insula Gotland a fost puternic fortificată.

— Pe lângă ministerul informațiilor francez va funcționa un comitet superior al informațiilor și propagandei. Comitetul va fi prezidat de d. Giraudoux.

Bresla Patr. Mes. din Construcții din Ținutul Timiș, cu sediul în Timișoara, Circ. I., Str. Eug. de Savoya No. 18. Rec. per. Jur. cu Inalt Decret Regal No. 2541, din 22 Iunie 1939. No. 66—940.

CONVOCARE

Bresla Patronilor Meseriași din Construcții, din Ținutul Timiș cu sediul în Timișoara, în conformitate cu Art. 48 din Statute, convoacă pe toti membri săi la Adunarea generală ordinară, care va avea loc în ziua de 30 Martie a. c., la ora 11 dimineața la sediul Breslei din Timișoara, Cetate, Str. Eugen de Savoya No. 18.

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul Comitetului de Direcție.
2. Raportul Casierului despre gestiunea bănească și tab. restanț.
3. Raportul Comitetului de Cenzori.
4. Aprobarea gestiunii a anului 1939 și descărcarea Com. de cenz.
5. Aprobarea bugetului pe anul 1940.
6. Modificarea Art. 65 din Statut.
7. Stabilirea de Jetoane Jurisconsult. și Cont. expert.
8. Complectarea Camt. la (2 persoane) 3 suplenti și 2 cenzori luând în considerare că Bresla este pe Ținut industrial.
9. Ratificarea secretarului și funcționarului Danciu Lt.
10. Diverse.

În baza Art. 55 din Statute se aduce la cunoștință membrilor că întrucât la data fixată nu se va întruni numărul membrilor prevăzuți de Art. 55 din Statute, adunarea generală ordinară va fi amânată pe ziua de 31 Martie 1940, ora 11 dimineața în aceeași local și cu aceeași ordine de zi, și se va ține indentificat de numărul membrilor prezenți. Președinte: N. Buciu.

Secretar: Danciu.

Stupul trapezoidal sau automat

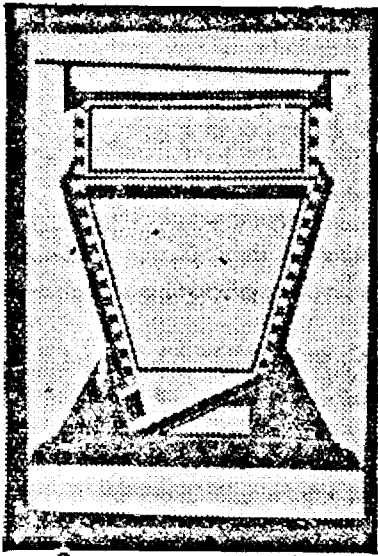

Fig. 1.

Revin asupra articolului din 18 Martie a. c., pentru a satisface dorința celor ce voiesc a cunoaște, în rezumat, părțile bune ale stupului trapezoidal, cam și construcția lui.

Pentru aceasta dau alăturat, două clișee ale stupului trapezoidal. Clișeul Nr. 1 — secțiune perpendiculară pe urdiris, — iar clișeul Nr. 2 ne arată o ladă de stup trapezoidal, construită pentru 2 familii. Doritorilor de a-l construi le dau mai jos câteva detalii.

In clișeul Nr. 1, — construcție modificată și executată în întregime de mine — observăm de jos în sus, următoarele:

Talpa de 75—80 cm lungime, triunghiul prin care se aduce la orizontal fundul, fundul stupului ce se prinde de corp în spate și la capete, — spațiul gol ce formează camera de aerisire, rama trapez al cărei lăț de sus are 3 cm grosime, golul de 8 mm deasupra ramei, scândura ce ocupă cuibul, golul de 8 mm deasupra ramei din magazie, scândura ce acoperă ramele de magazie și peste care vine imediat scândura ce formează baza capacului, golul din capac și prin care se face un curent de aer continuu, prin niște găuri cu sită ce se află în fața și în spatele capacului, și scândura pe care se face scurgerea și care poate fi învelită, după posibilitate, cu gudron sau tablă.

Atât partea interioară a cuibului cât și magazia se încheie în încheietura zisă rândunicii. Partea de afară a cuibului este din scândură numai cu falț ce se prinde de partea interioară, după ce am fixat înainte câteva rânduri de ziere îngroșate de 23 mm.

În stânga și în dreapta secțiunii la bază se vede câte un triunghi ce se fixează de partea din față sau din spate a stupului și de talpă, prelungindu-se până la partea de jos a tălpii, (nu ca în clișeu, unde construcția a fost făcută cu capetele stupului neîublate).

Deasupra scândurilor — care formează, una urdirisul mărit sau micșorat, iar cea din afară cu cuișă — deasupra zic, se vede o deschizătură prevăzută atât înăuntru cât și în afară cu osită rară și prin care intră continuu și după dorința noastră — căci se poate mări sau micșora — un curent de aer la partea de jos a ramei, curent înlesnit în timpul căldurilor de vară prin albinele ventilatoare care după cum știm stau la urdiris și cu aripile fac un puternic curent din stup în afară. Iată deci că aerisirea atât de necesară dezvoltării puietului se face îndestulător. De aci împiedecarea rotului dăunător, care se face numai unde e temperatură prea ridicată în stup.

Deasupra acestui orificiu de ventilație se află o scândură lată cam de 6—8 cm, prinsă de jos în sus pe căptușeala stupului din afară, și care are menirea de a schimba direcția apei, care din cauza unor vijeli s'ar abate pe pereții stupului spre urdiris.

În spate această scurgere se face la partea de jos a căptușelii stupului, prin înclinarea ei — se observă în clișeu — direct pe pământ.

Dimensiunile interioare ale unei rame de cuib sunt cele stabilite de marele nostru apicultor Constantin L. Hristea, adică 42,5 cm sus; 23 cm jos; iar înălțimea ramei de 35 cm cea ce se dă o suprafață de 11,46 dm², deci aproape cât suprafața ramei; Dant-Blatt, care are 11,47 dm². Rama din magazie are de 42,5 cm, 13,5 cm înălț.

Pentru a evita lipire ramelor cu propolis, cred că este mult mai bine ca umerășele ramelor să fie de cuișă care sunt destul de tari, în brațul de sus al ramei de 3/2,5.

În corpul stupului nu se face falț pentru așezarea ramelor, ci se pune o stinghie, a cărei parte din interior cade vertical. Știm de altfel ca la stupul trapezoidal, dacă ridicăm puțin rama depe stinghie, ea s'a depărtat mult de pereții stupului deci și de stinghie este depărtată.

De jur împrejurul corpului de stup, direct pe ei de sus în jos și în așa fel ca să cuprindă în interior, atât magazia de recoltă, cât și scândurile ce acoperă ramele de cuib, se așează o ramă, care are de scop de a îndepărta apa ce eventual ar isbi în pereții magazii.

Aceasta ciz, se fixează pe corpul stupului. Dar după cum se vede în fig. Nr. 1 și mai clar dar în figura Nr. 2, se fixează și de

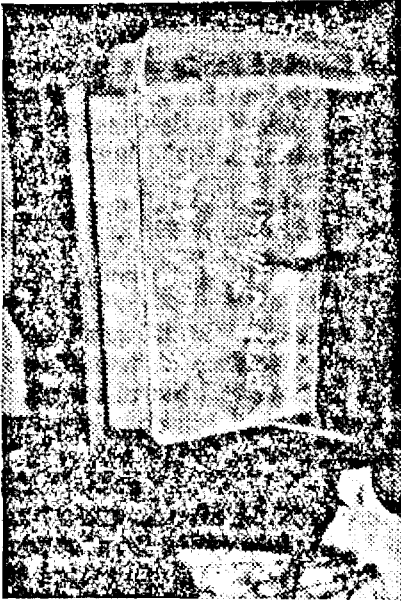

Fig. 2.

corpul magaziei, o ramă, care iese cu câteva mm peste rama fixată de corpul propriu zis al stupului.

În partea de sus a magaziei și fixată de ea, se montează o ușoară ramă (30x5) care închide scândurile de deasupra magaziei.

Nu puneți planșetă nici peste cuib, nici peste magazie.

Lipită cu polen, se desprinde cu greu, cu sgomot și aceasta enervează colonia. Cu scânduri late până la 10 cm se pot face operații ușoare și care nu sunt periculoase, nici când timpul nu e te destul de cald și trebuie neapărate intervenții, căci cu aceste lățimi de scândură deschidem în parte cuibul, restul rămânând acoperit pentru a nu se risipi căldura cuibului.

Capacul este așa construit că închide de jur împrejur, rame în care se află scândurile de deasupra magaziei.

Am arătat mai sus că în capac, și anume în partea din față și spate, și cât se poate mai sus, se fac niște găuri acoperite cu sită prin care se formează curentul de aer, oprind ridicarea temperaturii în magazie.

Inclinarea capacului se dă după cum vom, tot odată după posibilitățile buzundrului și anume, de vom să-l îmbrăcăm cu carton i se dă o înclinare ceva mai mare ca atunci când vom a-l îmbrăca cu tablă.

În figura Nr. 2 avem o ladă pentru două colonii. Aci am avut în vedere: 1. Stabilitatea lăzii; 2. Economie de spațiu; 3. Economie de material; 4. Iernare mai ușoară.

Prin mărirea bazei, stupul este asigurat contra oricărei vijeli.

Economism spațiului, nu numai când îl așezăm în grădină, dar și în timpul manipularii, căci toate accesoriile unei colonii (până la cuib) se așează peste capacul colonii vecine.

Prin lăzi duble, economism la fiecare ladă, capetele încă a unei lăzi.

Tot prin lăzile de câte două familii iernarea se face mai ușoară căci una ține de cald celeilalte în o oarecare măsură.

Ce-mi trebuie și cum voi cerceta cuibul la trapezoidal?

Nici un fel de uneltă nu-mi trebuie, afară de afumător, care se întrebuințează numai în cazuri rare.

Ridicând capacul de pe familia ce vom a o cerceta, (fiecare familie are capac separat) îl punem peste capacul familiei vecine,

tot cu tabla în sus, dar în așa fel ca înclinarea capacului să dispară. Luăm apoi magazia de recoltă și o așezăm cu rame cu tot peste capacul ce înainte a fost deasupra ei.

Nu avem nimic de risipit pe iarbă, (capacul într-o parte și magazia în alta) și totuși am ajuns să cercetăm puietul, cercetare care este de multe ori necesară chiar după ce am aranjat magazia pentru recoltă.

Puse la loc capacele și pentru ca apa să nu pătrundă printre ele, avem o scândură de 8 cm lată ce închide perfect golul dintre capace. Observând urdirisurile la ambele familii, vedem unul cu desohizătura de vara, dreapta, iar cel din stânga este întors pentru iarnă cu două deschizături, unde deschizătura de sub ghemul de iarnat rămâne deschisă, iar a două din stânga se poate închide cu o simplă scândură și aceasta dacă colonia este slabă, iar de nu se poate pune o sită rămânând așa pentru aerisire cât mai bogată.

Foarte puțin se distinge deschizătura de ventilație, sub scândura de deasupra urdirisului, deschizătură prevăzută cu sită rară.

Scândura de sbor fiind în balamale se poate ridica pentru a închide complexul urdirisului pe toată întinderea lui.

Aceasta e necesar în timpul transportului, dar atunci trebuie să punem deasupra ramelor de cuib, nu scânduri ci o ramă cu sită. Mai practic este însă de a pune această ramă cu sită — și aci se potrivește minunat — deasupra magaziei.

În felul acesta evităm de a avea așa zisele arderi de zamilii sau sufocarea lor din lipsă de aerisire la transporturi mai îndepărtate. În felul arătat mai sus avem curent de aici în capacul stupului, iar albinele au o suprafață mare de aerisire, ele fiind libere în magazie. Bine, dar acestea toate se pot pune și la alte sisteme.

Nu se pot adapta însă multe din părțile bune ale stupului trapezoidal, și care nu poate să le aibă nici unul dintre toate sistemele, de exemplu: fundul, cu înclinarea și curățirea lui automată, sistemul de aerisire și altele.

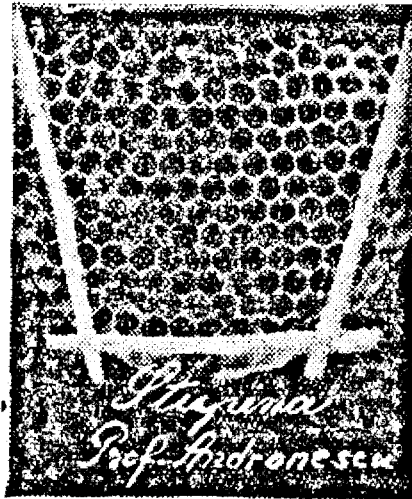

Fig. 3.

Să studiem deci viața albinelor nu numai printr'un anumit sistem de stupi, sau numai din carte, ci în plină natură, în păduri, la zeci de kilometri de freamătul satelor și orașelor. Să deducem și să reținem legile firii lor de dezvoltare naturală, iar capcana (stupul) închisoarea în care noi le-am adus din pădure, împreună cu regele lor (matca), să fie construită cât se poate după legile și cerințele dezvoltării lor naturale.

Este de netăgăduit că prin stup omul le vine cu mult în ajutor și cât se poate sunt păzite de mulți dușmani, fie vegetali, fie animalii.

Să construim deci palatul reginii (stupul) tinând seamă de legile firii albinelor. Stupul este palatul, rama este apartamentul, iar locul de dezvoltare al individului îl formează celula.

Cel mai desăvârșit apartament până în prezent este acela creat de Toneli, este rama trapezoidală. Zecile apartamente de acestă formăază întreg palatul. formează stupul trapezoidal.

De unde s'a ajuns la această formă a ramei de trapez? E ușor de înțeles, când știm că forma unui fagure clădit de albine în stare naturală, în păduri și

în scorburile copacilor nu are nici o formă patraturului sau a dreptunghiului ori care ar fi poziția lui, ci forma unui căciul cu vârful în jos, partea de sus fiind întotdeauna mai mare pentru a asigura rezistența fagurelui, după cum vede în figura No. 3.

Dar ar fi foarte greu construcția rame în acest fel, deși Toneli, invenția stupului trapezoidal a avut printre rame cu părțile laterale aproape egale mai ca fagurele din fig. No. 3.

În prezent care este rama trapezoidală față de fagurele clădit liber? (Prin fig. No. 3, în care se văd eliminate liniile) puțin din părțile laterale ale fagurelui cum și puțin din partea de jos avem altceva de cât fagurele ramei trapezoidale, deci rame trapezoidale.

Mărind de 8 ori dimensiunile din fig. No. 3, obținem în mărime naturală rama trapez în care elipsa puietului în rama verticală rămânând în timpul mării lui cules de cât o fasie de câțiva centimetri de miere, fasie ce se lățește înspre colțurile de sus ale ramei, mijlocul cuibului chiar dispar de tot ori pentru a face loc dezvoltării puietului.

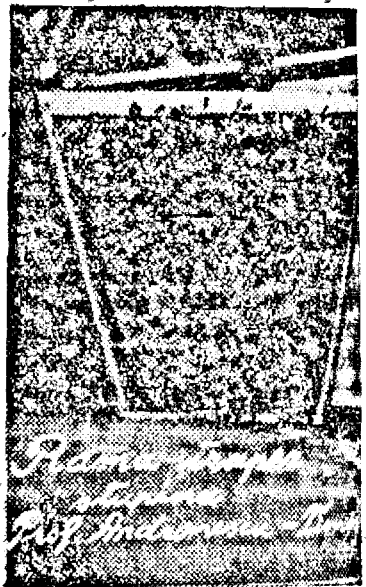

Fig. 4.

Firește că această situație nu dă ză mult căci albinele înfrânează dezvoltarea este nevoie, ouatul reginei prin lățimea treptată a fasiei de miere de deasupra elipsei, miere necesară pentru iernare.

Această situație se află numai în locul cuibului, căci de o parte și de alta a cuibului vine câte o ramă cu polen, restul de rame este complet numai mierea ce alcătuiește provizia coloniei până la apariția din nou a florilor. Aприlie sau chiar Maiu, când odată apariția nectarului, începe dezvoltarea a puietului, după cum se vede în fig. No. 4 puiet de aceeași vârstă căpăcit, peste care se plimbă grădnic și multumite de munca lor, albinele foste doici până eri, așteptând ieșirea din celula a altor generații.

Prof. I. Andronescu

Expoziția de modă a salonului „Doina”

Salonul de modă „Doina”, din Șoara I, str. Dr. Paulescu, nr. 2, urmează a avea o mare expoziție în saloanele sale în zilele de 29, 30 și 31 Martie a. c.

La această expoziție vor fi expuse: chite, pardesie, talioare, pălării, tofi, poșete, etc.

Modelele expuse sunt executate de salonul „Doina” și unele aduse străinătate.

Aceasta va fi expoziția unică, nu s'a mai văzut în orașul nostru, elite Timișorii va avea ce admiră, tând să-și procure alese și elegante cruri, pentru a-și înfrumuseța toaleta și îmbogăți garderoba.

Conducerea salonului de modă „Doina” a căutat ca prin această expoziție să dea ocazie doamnelor și domnișoarelor timișorene, să vadă eleganța și gâșia cu care se execută orice obiect de acest salon.

Forțele navale ale marilor puteri europene

FRANȚA:

Franța posedă următoarele nave de linie: Strasbourg

Dunkerque din anii 1935—36, având deplasament standard de 26.500 tone și viteză de 31,5 noduri. Dimensiuni: 131/8,5 m. Echipaj: 1321 oameni. Blindaj: 325 mm. Armament: 8 tunuri de 330 mm, 2 tunuri de 130 mm, 8 tunuri de 100 mm și 8 tunuri de 37 mm, cari sunt și antiaeriene, în fine 4 tunuri de 47 mm și 32 mitraliere. Fiecare navă mai poartă și 4 hidroavioane. Mașinile dezvoltă 125.000 HP. Raza de acțiune este de 7500 mile marine. Obuzul de 336 mm are 540 kg.

Lorraine din 1913 renovată în 1934. Deplasament de 22.189 tone și o viteză de 23 noduri. Dimensiuni: 166/27/9 m. Echipaj: 1130 oameni. Blindaj max: 400 mm. Armament: 8 tunuri de 340 mm. L. 45, 4 tunuri de 138 mm. L. 55, 4 tunuri de 100 mm. Art. a. a. 8 tunuri de 100 mm și 8 tunuri de 37 mm precum și 8 mitraliere. Are 4 tuburi pentru lansat torpile de 450 mm și poartă 4 hidroavioane. Masinile au 43.000 HP. Raza de acțiune este de 9000 mile marine. Obuzul de 340 mm are 400 kg, cel de 138 mm are 37 kg.

Provence Bretagne din 1913, renovate în 1933. Deplasament de 22.189 tone, iar viteză de 23 noduri. Dimensiuni 166/27/9 m și echipaj 1130 oameni. Blindaj: 400 mm. Armament: 10 tunuri de 340 mm. L. 45. 14 tunuri de 138 mm. L. 55, și 5 tunuri de 47 mm. Art. a. a. este reprezentată prin 8 tunuri de 100 mm. L. 60, și 8 mitraliere. Au și câte 4 tuburi de lansat torpile de 450 mm. Mașinile dezvoltă 43.000 HP.

Paris Courbet din anii 1911—12 și renovate în 1933. Dimensiuni: 166/27/9 m. Echipaj: 1130 oameni. Blindaj: 300 mm. Deplasament: 22.189 tone, viteza: 20 noduri. Armament: 12 tunuri de 305 mm. L. 45, apoi 4 tunuri de 138 mm. L. 55 și 2 tunuri de 100 mm. Art. a. a. 7 tunuri de 75 mm. L. 60, și 4 tuburi de lansat torpile de 450 mm. Mașinile au 28.000 HP. Raza de acțiune este de 8400 mile marine. Obuzul de 336 mm cântărește 418 kg. Ambele sunt învechite.

Richelieu Jean Bart Clemenceau La Gascogne sunt în construcție, cu deplasament de 35.000 tone, viteză de 32 noduri, cu 8 tunuri de 381 mm, 15 tunuri de 138 mm, apoi 12 tunuri a. a. de 100 mm și 8 tunuri de 37 mm, având și 4 hidroavioane. Franța în total posedă: 7 cuirasate de linie cu 163.945 tone, și 4 nave în construcție cu 140.000 tone.

ITALIA:

Italia posedă 4 nave de linie în serviciu cu deplasament de 24.000 tone și 4 în construcție cu 140.000 tone. Ele sunt:

Andrea Doria Carlo Duilio din anul 1913, renovate în 1933. Deplasament: 24.000 tone, viteză: 23 noduri, dimensiuni: 186/28/9 m. Blindaj max: 280 mm. Armament: 10 tunuri de 330 mm, 12 tunuri de 120 mm, apoi 8 tunuri de 100 mm a. a. 20 mitraliere a. a. și 4 hidroavioane. Mașinile au 75.000 HP. Echipaj: 1198 oameni.

Giulio Cesare Conte di Cavour din anul 1911, renovate în 1933—37. Tonaj: 23.622 tone, restul în construcție.

Andrea Doria Roma Impero Vittorio Veneto

Littorio. Toate sunt în construcție. Deplasament: 35.000 tone. Viteză: 30 noduri. Dimensiuni: 230/31,6/8,5 m. Echipaj 1600 oameni. Armament: 9 tunuri de 381 mm în fața și 3 tunuri de 152 mm în spate. L. 55. 12 tunuri a. a. de 90 mm. 20 mitraliere a. a. și 4 hidroavioane. Obuzul de 336 mm cântărește 885 kg.

GERMANIA:

Germania posedă 2 nave de linie în serviciu cu 52.000 tone, 2 sunt în construcție cu

70.000 tone, și mai posedă încă 3 nave „de buzunar” cu 30.000 tone, dintre cari unul (Admiral Graf Spee) a fost recent scufundat.

1. Gneisenau

2. Scharnhorst, ambele din 1936, cu un deplasament de 26.000 tone o viteză de 27 noduri, având dimensiune de 226/30/7,5 m și un echipaj de 1461 oameni. Ca armament: 9 tunuri de 280 mm (în 3 turele cu 3 tunuri); 12 tunuri de 150 mm, apoi 14 tunuri a. a. de 105 mm. 16 tunuri a. a. de 37 mm și 4 hidroavioane. Obuzul de 280 mm are ca 300 kg. Alte date nu se cunosc.

3. Grossadmiral Tirpitz

4. G. ambele în construcție, cu 35.000 tone deplasament și având dimensiunile: 241/36/8 m, iar ca armament: 8 tunuri de 380 mm și 12 tunuri de 150 mm precum și art. a. a. corespunzătoare.

5. Admiral Graf Spee

6. Admiral Scheer

7. Deutschland din anii 1931—34, fiecare cu un deplasament de 10.000 tone și viteză de 26 noduri. Dimensiuni: 182/21,7/5 m. Echipaj: 965 oameni. Armament: 6 tunuri de 280 mm, 8 tunuri de 150 mm, 6 tunuri de 105 mm a. a., 8 tunuri de 37 mm a. a., 10 mitraliere a. a., 8 tuburi de torpile de 533 mm și 2 hidroavioane. Raza de acțiune 10.000 mile marine.

Se începe un curs nou
la 2 Aprilie la

Scoala de dans

TENYI

Orele de dans, Marți și Joi.
Exerciții de dans, Vineri și
Duminică.

Inscrieri și informațiuni în fie-
care zi în

Str. Al. Borneaz Nr. 5
(lângă Sta. Kilit)

COLȚUL BISERICII

DUMINECĂ

„Iată, vin zile, zice Domnul, când voi face cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda un legământ nou...”

Ev. 8, 8.

Deși propovăduirea învățăturilor lui Isus, la Iudei, ar fi fost și trebuia să fie, un lucru foarte lesne de înțeles, dat fiind că acest popor era credincios Dumnezeului din cer, celui adevărat și viu, între care, prin Moise, era un legământ de ocrotire; cu toate acestea poporul iudeesc a crucificat pe Mântuitorul, iar mai pe urmă Sf. apostol Pavel a trebuit să le adreseze o scrisoare, ca să explice profund planul de mântuire, săvârșit prin acela pe care acest popor l-a omorât.

Crima poporului iudeesc, își are explicația, deoarece făgăduința mântuirii sufletului, au explicat-o și interpretat-o drept făgăduința unui imperiu politic.

Intr'adevăr, cu puțin înainte de a începe Isus lucrarea publică și descoperirea sa, jugul roman, era tot mai apăsător pe capul iudeilor. Nazaretul și Galileea se pomesc amestecate într'o răscoală. Din Gamala se ridică un galilean cu numele Iuda care însoțit de strategul său Zadok, formează partidul zeloților, a cărui scop era să refuze orice ascultare față de Romani.

Migrațiunile și rezolvarea problemei minorității

București, 24. (Observator.) Migrațiunile sunt fenomene cunoscute în istoria omenirii. În deosebi în epoca în care omenirea trăia din creșterea animalelor, căutarea de noi terenuri, proprii pentru pășcut, au îndemnat vechile populațiuni să emigreze din loc în loc. Ocupațiunile agricole au creat o oarecare situațiune stabilă, dar migrațiunile, deși au devenit mai rare și neînsemnate, n'au încetat tu totul. Fenomenele migrațiunii au scăzut în intensitate, dar nu și în consecințe și caracterul lor a devenit cu timpul, din colectiv, individual.

Nu vom discuta argumentele cari au găsit migrațiunile necesare evoluțiunii, cum nu putem contesta că au avut și părțile lor rele. Dar trebuie să le recunoaștem existența, și, în unele cazuri, utilitate. Migrațiunile colective nu servit adesea la schimbul civilizațiilor și, dacă n'au fost produse de anumite cataclisme naturale, au fost chiar binefăcătoare.

Se părea cu toate acestea, că în ultimul timp au dispărut. Dacă însă în veacul trecut am putut înregistra o accentuată migrațiune, dictată din motive economice, spre noile continente, în veacul nostru constatăm un puternic reviriment al acestui straniu fenomen social. Dacă în veacul trecut constatăm o serioasă tendință migratorie, cunoscută prin goane după aur, ea rămâne prin consecințele viitoare mult inferioară aceluia din veacul nostru. În primul rând, fiindcă migrațiunile efectuate de curând sunt cu mult mai masive și, spre deosebire de trecut, ele sunt consecința unui plan prestabilit și au un scop politic precis.

Migrațiunile din veacul nostru au început cu deosebire după război, și au fost cunoscute sub denumirea de schimburi de populațiuni.

Se tie, că întreg Estul european a fost stăpânit, fără considerație la caracterul etnic al provinciilor, de trei

mari imperii. La Nord de imperiul țarist, la Sud de imperiul turcesc și la Vest de imperiul habsburgic. O eșecată prudentă politică a dictat conducătorilor acestor popoare să împiedice formarea de insule etnice compacte, să slăbească rezistența provinciilor ocupate, prin amestecul autohtonilor cu populațiuni străine. Politica aceasta a fost cu deosebire utilizată de imperiul habsburgic, care de altfel a avut devisa „divide et impera”, folosind în realizarea scopurilor sale metoda colonizărilor.

Spre a înlătura toate relele trecutului și a lichida definitiv fricțiunile etnice, unele state au hotărât să procedeze la schimbul de populațiuni.

În 1922 am asistat la un acord similar între Turcia și Grecia, cari au efectuat un schimb de populațiuni menit să pună capăt numeroaselor incidente etnice. Deși în acel timp experiența părea încă temerară, consecințele s'au văzut în curând și azi domnește cea mai deplină înțelegere, pe toate tărâmurile între cele două state.

În ultima vreme asistăm însă tot mai des la repetarea acestui fenomen social. Din motive politice și etnice, cari sunt prea bine cunoscute, regimul național-socialist german a luat hotărârea să colonizeze între hotarele imperiului pe toți germanii din afară. Această hotărâre nu se referă la minoritățile germane din România, Ungaria și Jugoslavia, unde ființa lor națională nu este amenințată cu nimic. Cu atât mai multă strășnicie însă a fost aplicată în celelalte state.

Astfel am asistat la repatrierea, în mai puțin de 6 săptămâni, a 90.000 de germani din statele baltice, cari au fost așezați pe teritoriul fostului coridor polonez și în regiunea Silezia. Pe de altă parte, aflăm că zilnic părăsesc câte 500 germani teritoriul italian. Acelaș proces se constată acum între Rusia și Germania. La începutul acestui an au fost repatriați din ținuturile Wolhinia, Galizia și Narew, peste 80.000 germani în scurtul răstimp de patru săptămâni. În schimb toți rușii și ucrainenii vor părăsi ținuturile germane.

Desigur, condițiunile în cari se fac aceste migrațiuni nu sunt prea favorabile și adesea fortuite. Dacă avem în vedere că germanii din Rusia au fost nevoiți să parcurgă în timp de zece zile aproape 300 km, pe un irig de 40 de grade, cele 55 cazuri de deces par neglijabile, cu atât mai mult, cu cât sunt contrabalansate de 66 nașteri.

Deosebita grijă dovedită față de dânșii dar mai ales asistența medicală, a redus la minimum sacrificiile umane.

Totuși, migrațiunile constituie încercări deosebit de tragice pentru aceia cari se văd nevoiți să părăsească, fără vreun motiv personal și numai din interese superioare politice, locurile și viața cu care s'au identificat. Privind prin prisma intereselor particulare, migrațiunile nu par decât dăunătoare.

Dar, dacă luăm în considerare interesul general care-l servesc, îndeosebi pentru viitor, ele constituie prima măsură de clarificare a unor situațiuni, cari au fost sorgintea a numeroase neînțelegeri și dificultăți. Nu ne îndoim, că marile mișcări de masse, care se efectuează acum cu sacrificarea intereselor individuale, vor crea aceea ambianță de reciprocă înțelegere între state și vor facilita o epocă de pace durabilă în Estul european.

Altfel, toate sacrificiile aduse de state și indivizi vor fi inutile.

Masă bună

Digestie bună prin sarea

BULLRICH

Pr. T. C.

Imperiul britanic în războiu

Fiecare zi ne aduce știri noi, cu privire la ajutorul pe care Anglia îl capătă din toate colțurile Imperiului Britanic.

Nu e suficient de a avea numai oameni și mașini pentru a câștiga un războiu modern. Mai e nevoie și de o aprovizionare bogată și continuă de mărfuri, atât în ce privește materiile prime, precum și alimente de tot felul. Toate acestea, domeniile și coloniile britanice sunt hotărâte să le dea cu generozitate Metropolei. Acesta e unul din faptele cele mai importante.

Afară de ajutorul generos pe care-l dă Imperiul pe calea aprovizionărilor, sosesc în fiecare zi știri din toate colțurile globului, despre tinerii ai Imperiului care se antrenează pentru serviciul armat pe pământ, pe mare sau în aer.

Fig. 1-a înfățișează un regiment de infanterie „sikh” în marș. Vitejia și calitățile combative ale acestor oameni sunt prea bine cunoscute, pentru a mai fi nevoie spre a fi menționate. Ei sunt bine pregătiți și gata cu mile la orice chemare li s'ar face. Ei reprezintă numai un aspect al efortului de războiu al Indiei.

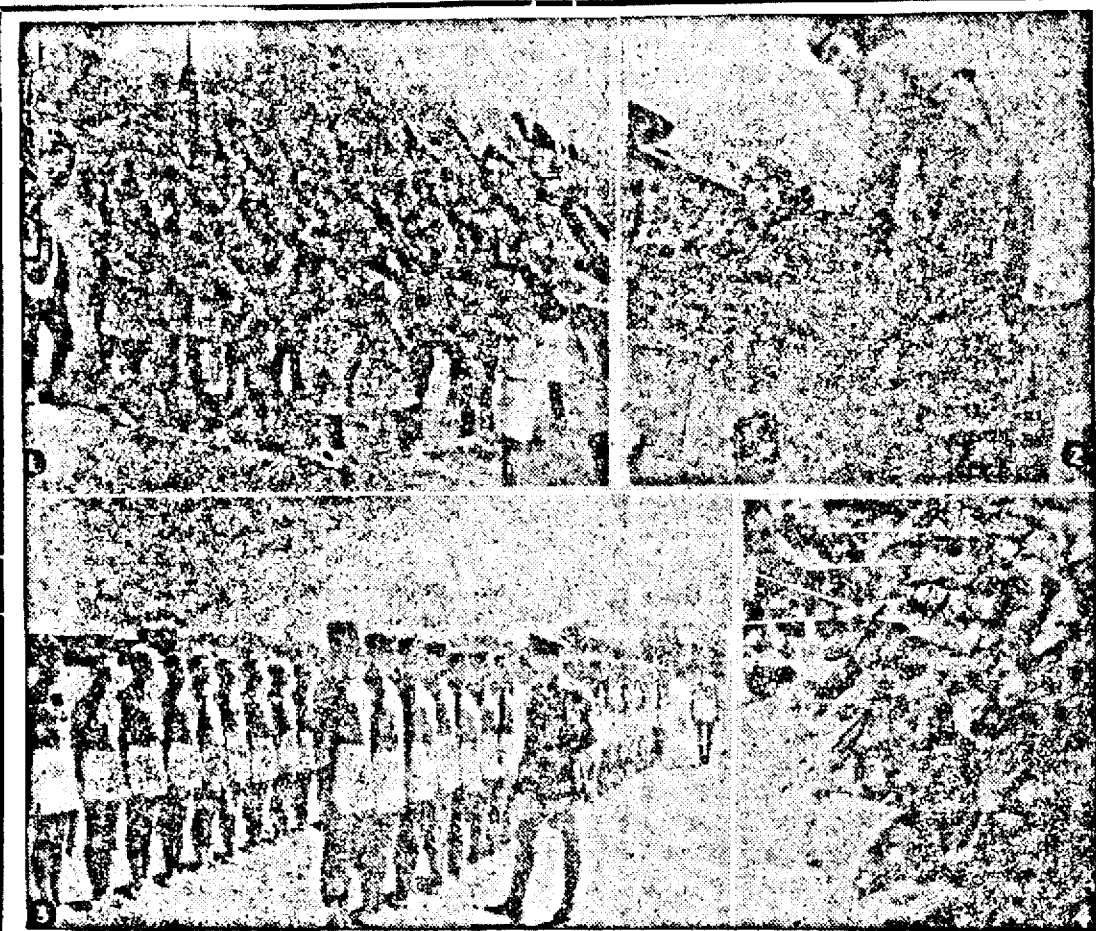
Pe tărâmul economic, India a oferit o contribuție enormă. A livrat până acum, de exemplu, peste 500 de milioane de saci și milioane și milioane de metri de stofă pentru uniforme. Germania, în timp de pace, a fost un mare cumpărător din India. Această piață li este acum închisă. Efortul militar al Indiei, atât în ceea ce privește oamenii cât și materialele, va fi limitat numai de tonajul vaselor afectate transporturilor.

Fig. 2-a, ne înfățișează un pilot și un observator canadian, suindu-se în avionul lor de antrenament. Canada, după cum se știe, îndeobște, este destinată a fi terenul de antrenament pentru Royal Air Force. Aici, tinerii din toate colțurile lumii vor fi antrenați pentru atac și apărarea în aer, completând cursurile lor de instrucție în condiții ideale, fără grabă și cu grijă, înainte de a-și ocupa locurile lor pe front. Producția anuală de piloți, observatori, artileristi antiaerieni și radiofoniști — este calculată la 25—30.000.

Fig. 3-a: ne arată un cor de trupi sud-african, în timpul inspecției comandantului său. Colonelul Ritz, într-o cităvântare la Radio, în Octombrie, a lămurit perfect efortul de războiu al Africii de Sud, spunând: „am câștigat libertatea, progresul și securitatea înăuntrul celor 4 colțuri ale Imperiului Britanic și nu dorim să schimbăm substanța celor ce posedăm, pentru bezna ce ne-ar aștepta în afară Imperiului. Noi suntem o comunitate mică de mai puțin de 3 milioane, deținem însă o poziție strategică și producem mai mult de 3 și un sfert din producția mondială a aurului.

Cavaleria australiană din fig. 4-a, este numai o mică parte din armata acestui dominion. Nimeni nu poate uita efortul australian din războiul 1914—18. Cu o populație totală de numai 4.500.000 — a trimis o armată de 329.883 oameni și a plătit toate vasele de transport, fiecare cutie de conserve, fiecare tun, pușcă sau muniție.

Australia este cu mult mai bine pregătită azi ca în 1914, dorința ei de a opera, este mai mare ca oricând. Aus-

1. Regimentul „sikh” în marș. 2. Cândă este câmpul de antrenament pentru R. A. F.: un pilot și un observator, suindu-se în avion. 3. Trupe sud-africane, inspectate de ofițeri superiori. 4. Cavaleria australiană.

tralia are azi un comerț de export ultra dezvoltat, care nu exista la izbucnirea războiului trecut. Fabricile ei de muniții, precum și industria ei aeronautică, lucrează din plin și s'a oferit chiar să construiască vapoare pentru marina

britanică.

Acestea sunt numai patru exemple ale efortului Imperiului Britanic. Aceste eforturi se repetă în fiecare colț al lumii unde flutură drapelul britanic.

Miles Henslow

O acțiune pentru vitamine C. în Germania

O nouă acțiune de igienă națională a fost întreprinsă în Reich, în vederea preîntâmpinării lipsei vitaminelor C la copii, mai ales acum primăvara, când aprovizionarea cu verzeuri și zarzavat, cari conțin în mod natural vitamine C se face atât de greu. În intervalul Martie-Mai se vor distribui copiilor de 12 și 13 ani din toate școlile, vitamine C sub formă de tablete cu gust plăcut. Copiii de 10 și 11 ani vor primi câte o tabletă cu gust plăcut. Copiii de 10 și 11 ani vor primi câte o tabletă zilnic, începând de la mijlocul lunii Aprilie până la sfârșitul lui Mai. Mijloacele sunt puse la dispoziție de către stat, asigurările sociale și NSV. Odată cu tineretul școlar vor primi și adulții tablete cu vitamine C., în special lucrătorii cari prestează munci oboșitoare și grele. De asemenea ucenicii din toate întreprinderile. Această nouă acțiune se alătură marelui acțiuni igienice întreprinsă de curând în contra rachitismului, spre a înlătura lipsa vitaminei B. și a preveni astfel pericolul acestei boli.

Mobile

moderne, dar trainice totuși eține — la comandă sau gata — găsiți numai la fabricantul

Mihai Schuster

(fondat în 1908) III, Timșoara, strada Coroana de Oțel no. 11 (tramvaiul no. 6, Piața Lahovary)

Scrisori din Paris

Mâna de lucru și formația profesională

Dela corespondentul nostru

— Dela corespondentul nostru. —

PARIS, Martie. — Prin mobilizarea masivă, mâna de lucru a început să lipsească, mai ales dela reorganizarea economiei naționale conform necesităților de război. O serie de măsuri au căutat să remedieze această stare de lucruri, cu atât mai mult cu cât tendința era de a sporii producția, atât pentru necesitățile interne, cât și pentru export. S'au retrimis, astfel, o serie de contingente pentru a fi utilizate la munca câmpului și în industrie. Deasemeni, s'a creat instituția afectaților speciali, acei mobilizați, care au fost trimiși ca atare în industrie, datorită calificării lor.

Pentru a se augmenta și mai mult forța de muncă, noi decrete prevăd un fel de muncă obligatorie pentru femei, tineri și, în general, pentru toți cei rămași înăpoia frontului. Dar nu numai atât. Măsurile tindeau să formeze noi contingente de lucrători specializați, necesari în anumite domenii de producție.

Un decret din 21 Septembrie însărcina ministerul educației naționale să rezolve, în acord cu ministerul muncii, problema formării profesionale a personalului calificat în timp de război. Direcția generală a învățământului tehnic trebuia, așadar, să continue ope-

ra de până acum — aceia de a forma tinerii lucrători — și, de altă parte, să furnizeze uzinelor contingentele necesare de lucrători Era vorba, deci, de o formațiune accelerată. Pentru a se obține rezultatele necesare, s'au creat cursuri de perfecționare tehnică pentru lucrătorii necalificați, aflători în uzine, și centre speciale, unde tinerii între 15 și 17 ani, posedând o bună cultură generală, urmau o școală tehnologică practică, după ce în prealabil treceau examenul psihotehnic înaintea oficiului de orientare profesională.

O circulară a ministerului educației naționale din 11 Decembrie 1939 a soluționat problema astfel: 1. absolvenții școlilor primare, deci cei având vârsta de 12—14 ani, vor urma cursurile școlii de formațiune profesională propriuzisă, a căror durată este de 3 ani, 2. adolescenții între 15—20 de ani, fără lucru, vor urma cursurile de formațiune accelerată a căror durată este în medie de 4—6 luni. Această din urmă categorie va furniza contingentul de lucrători imediat necesari în industriile franceze. Aceste cursuri de formațiune accelerată sunt urmate și de lucrătorii bătrâni, care, în ultima vreme, nu mai

lucrau. La școala de arte și meseri funcționează un centru de modelieri-mecanici pentru adulți, precum și un centru de sudori.

În ceea ce privește formarea accelerată a adolescenților, centrele de formare sunt mai numeroase și numărul foarte mulți elevi.

La Paris, la școala Diderot, există un important centru de ajustori-metalurgiști, la Saint-Ouen, în centrul de formațiune accelerată există o școală de strungari-metalurgiști, una de desenați, precum și alte două secții în pregătire.

Aceste cursuri de formație profesională accelerată nu oferă o pregătire normală profesională, ci dau, în minimum de timp, un plus de pregătire ucenicilor, așa încât să creieze cât mai multe elemente pregătite pentru a lucra sub conducerea maestrilor și lucrătorilor calificați din diferitele industrii.

Deși măsurile de organizare a centrelor de formațiune profesională s'au luat abia către sfârșitul lunii Decembrie, astăzi se află câteva centre în funcțiune și altele noi sunt în curs de organizare.

ANDRÉ HATET

Azi Sâmbătă

CAPITOL

Charles BOYER-IRENNE DUNNE

din nou împreună în filmul de sbucium și de dragoste

Ultima Noapte

Azi Sâmbătă

APOLLO

EDWIGE FEUILLERE

marea și inimitabila vedetă pariziană, în pasionantul film de o covârșitoare intensitate dramatică

EMIGRANTA

cu JEAN CHEVRIER

Tannu - Tuva

Am asistat la cel mai mare exod al populațiilor noastre, la evacuarea populațiilor din Finlanda, cedată parțial după încheierea păcii. De data asta, pământul bravului popor finlandez, i-a costat pe ruși atâta sânge și lacrimi, încât au plătit totodată și ocazionala republicii Tannu-Tuva.

Poporul finlandez este cel de-al doilea din lume, însă n'a reușit întocmai cum s'a spus să scape de la Moscova.

Republica Tannu-Tuva, despre care puținii dintre noi ne mai amintim, se găsește între Mongolia-Eternă și Rusia.

Este un pământ de aur, care se află acum în mâinile rusești, se întinde pe basinalul râului lenisei, unde pe 165 mii kilometri pătrați, trăesc numai 70 de mii locuitori.

Tannu-Tuva până la anul 1911 făcea parte sub numele de Urjankhai, din Mongolia. Însă la trei ani după ce își proclamă independența, Rusia reuși să o încorporeze sub protectoratul ei, printr-o apărare a intereselor coloniștilor ruși cari locuiau acolo.

Comercianții din districtul Minussink au început negocierile cu locuitorii Urjankhai (Tannu-Tuva) pe la anul 1860, ei au făcut primele schimburi de țesături, tărâțe și obiecte de metal cu animale, piei, blăni și blăni. Iar cu tratatul ruso-chinez de la Kulgia din 1881 s'a permis încheierea comerțanților ruși să se deplaseze aici.

Fertilitatea solului atrase apoi alți coloniști, așa că în anul 1910 erau deja în țara Tannu-Tuva erau număr de vreo trei mii (astăzi 3000). Chinezii au început a se infiltra și ei pe îndeloc, iar pe la 1896 au început a le face o concurență foarte mare rușilor, cu toate că mărfurile lor ajungă până aici trebuiau să plece din deșertul Gobi.

Când izbucni în Rusia revoluția bolșevică, China trimise în Urjankhai un contingent militar și un guvernator. Prin anul 1921 țara se proclamă republică independentă cu instituțiunile bolșevice, luându-și numele de Tannu-Tuva.

În februarie 1922 s'a reunit primul congres al partidului național revoluționar; iar la 1924 s'a votat constituția țării, care este aproape la fel cu a Mongoliei, cu care au contractat un acord de amicitie în anul 1926.

Republica este separată de Stat, căruia îi este bogățiile naturale ale pământului și care în realitate este condus de guvernul rus și de Internațională III-a.

Republica este separată de Stat, căruia îi este bogățiile naturale ale pământului și care în realitate este condus de guvernul rus și de Internațională III-a.

Republica este separată de Stat, căruia îi este bogățiile naturale ale pământului și care în realitate este condus de guvernul rus și de Internațională III-a.

Republica este separată de Stat, căruia îi este bogățiile naturale ale pământului și care în realitate este condus de guvernul rus și de Internațională III-a.

Republica este separată de Stat, căruia îi este bogățiile naturale ale pământului și care în realitate este condus de guvernul rus și de Internațională III-a.

Republica este separată de Stat, căruia îi este bogățiile naturale ale pământului și care în realitate este condus de guvernul rus și de Internațională III-a.

Pe lângă creșterea vitalor se mai în- delectă mult și cu vânatul, însă ne- glijază complet pescuitul.

Subsolul este foarte bogat în aur, p'a- tină, cărbune și minereu de uraniu, ara- mă și fier. Pielea, lâna și aurul sunt deocamdată materiile exportabile, cari totalmente se exportă în Rusia.

Capitala republicii este orașelul Kisil- Khoto, care probabil ajunge până la 10.000 locuitori. O linie telegrafică leagă republica de Siberia.

Această țară a căzut în mâinile ru- sești fără de nicio împotrivire, nepro- ducând nici un ecou în lume, animându- se Moscova.

Dorel Dragulescu

Asociația bănețeană pentru protecția naturii

Un stejar care dispăre...

„Podoaba codrilor se- culari de pe șesul Banat- ului nu mai există”. Așa mi-a vorbit cândva un valoros și apreciat inspector inginer silvic și am prins prilejul să stau mai mult de vorbă.

Am aflat lucruri destul de interesante. Ei vorba de așa zis stejarul pedunculat (șledun) o esență de lemn tare, găsită din vremuri preistorice, stejar care atin- gea vârsta de 400—500 ani. Când auzi de această vârstă, parcă îți deapănă ci- neva la ureche o poveste de demult, cu animale uriașe, lenevind la umbra ace- stor uriași stejari, care încet, încet, se- cole cu secole au pierit, au primit bote- zul morții și transformării în pământ humos și sănătos, productiv. Ai parcă și imagina acestor păduri seculare cu vâr- sta lor, cu imensa lor mărime și care tocmai prin această mărime creează pre- cipitațiuni aeriene și asigurau umidita- ția atmosferii, accentuând acel caracter umed al climei, de care aveau nevoie imensele păduri. Au trecut secole de când, pentru liniștea acestor păduri, s'a uivit două probleme de existență, probleme care se păstrează și astăzi.

Aceste probleme au fost:

1. Exploatarea progresivă pe baze comerciale a celei mai valoroase esențe de lemn: stejarul pedunculat.
2. Defrișarea și nimicirea pădurilor pentru transformarea lor în pășunat și pământ agricol.

S'a mai adăugat la aceasta și regula- rea albiilor de râuri în interesul naviga- ției, ridicării de zăgazuri apă-ătoare inundațiilor, canalizarea și secarea mlaștinilor în interesul agriculturii. În felul acesta înregistram noul fenomen climatic, nodle condițiunii vegetative care nu mai dau ocrotire acestor codri care au dispărut încet, încet.

Pământul devenit lutos din humos și nisipos, clima devenită aridă, pierzând umiditatea și începutul de întindere a șesului în locul stepei n'a mai ajutat cu nimic acestor codri seculari. Astăzi dacă mai sunt asemenea stejari, ei s'au pierdut mult din puterea lor de rezistență și por- țiunile rămase, provenite și în urmă din crânguri, nu vor putea supraviețui limi- tei de vârste de 100 ani. Se poate dovedi

Pe unde au trecut apele...

Drum prin plasele: Centrală, Buziaș

Timișoara, 23. — Pentru a ne edifica la fața locului despre ravagiile făcute de inundații, am întreprins o călătorie prin plasele: Centrală, Buziaș și Ciaco- va. Am pornit, cum s'ar spune, pe ocolo pe unde au trecut apele în primăvara aceasta.

Cele văzute, după 10 zile de la inunda- ții, ne îndreptătesc să spunem că anul acesta prăpădul a fost mai mare ca în anii precedenți și dacă nu s'ar fi luat măsurile despre care am scris la timp, urmările ar fi fost dezastruoase.

În momentul de față, primejdia a tre- cut, dar ape au mai rămas pretutindeni pe unde s'au abătut inundațiile.

IN PLASA CENTRALĂ

Am fost informați că regiunea comu- nelor Beregșăul-mare și Beregșăul-mic, în cea mai mare parte se află încă sub apă. Informația a fost exactă. De pe uli- țele Beregșăului-mic și prin grădinile

gospodarilor, apele nu s'au retras încă, iar hotarul acestei comune este o vastă întindere de ape.

În partea de răsărit a plasei situația s'a mai îmbunătățit, dar chiar și acolo unde apa s'a retras de la suprafață, ea totuși se menține aproape la nivel cu solul. Acestea le-am constatat începând de la Urseni și în alte câteva comune ale plasei.

IN PLASA BUZIAȘ

De cum treci de la Unip și te apropii de Uliuc, pe toată întinderea șesului, mai ales spre mieznoapte până aproa- pe de Moșnița-Nouă și Albina și spre răsărit până la Sacoșul-Turcesc, nu se vede decât o întindere de apă, ca o mare.

În mijlocul acestei mări de ape, se văd tot felul de resturi de gunoace, băr- ne și o balustradă de pod, smucă la pulhoiul apelor, cine știe de unde.

De pe ulițele Uliucului și de prin gră- dinile gospodarilor, apele nu s'au retras încă. La marginea satului, se văd mai multe case cu totul în apă, părăsite.

Linia Timișoara—Buziaș a fost libe- rată de apă și redată circulației, dar pe de laturi: apă și iar apă.

Între Sacoșul-Turcesc, Cheveres și Bacova apele s'au mai retras, dar pământul a rămas ca un fel de mlaștină, îmbibat de apă.

Iată de altfel care a fost situația inun- dațiilor în această plasă, pe comune și în hectare: Uliuc și Dragșina peste 4000 ha., Unip, Cadăr, Duboz și Cheveres peste 4000 ha., iar Căpăt 500 ha.

În general 50% din hotarul acestor comune a fost inundat. La Uliuc și Drag- șina, în prezența d-lor prefect col. Vir- gil Popovici, primpretor dr. Ioan Dulcu și ing. Sava, a fost nevoie să se taie di- gurile ca să se poată scurge apa în albia râului.

IN PLASA CIACOVA

În plasa Ciacova, mai ales în partea de Sud-Est situația este și mai rea. De sus, din plasa Gătaia, toate apele s'au scurs în această parte a plasei, inundând complet hotarele comunelor Tolvădia, Giera, Gad, Rudna și Foeni. Din cauză că sârbi au împiedecat trecerea apelor pe teritoriul lor, oamenii din aceste co- mune au ridicat și ei stăvilare cari op- resc scurgerea apelor de pe un hectar pe altul.

În urma acestui prăpăd, situația stă- mânăturilor de toamnă se prezintă în- grijorătoare. În multe părți ea a fost distrusă de inundații.

Pentru a salva ce se mai poate, este necesar să se sapă de urgență canale pentru scurgerea apelor. Cel puțin acolo unde se poate, cum este cazul la Uliuc, unde nivelul apei râului Timiș a scăzut.

FLOAREA SOARELUI CĂT MAI MULTA

Evident că lucrările de primăvară vor putea fi începute anul acesta mult mai târziu. Pe acolo pe unde au trecut și au mai rămas apele, aceste lucrări abia de se vor putea începe peste 2—4 săptămâni.

În această situație, cel mai cuminte lucru este ca terenurile cari au fost inundate să fie însămânțate cu floarea soarelui, căreia, după cum se știe, îi trebuie mai puțin timp ca să se coacă, decât porumbului.

Deasemeni, însămânțările de toamnă care au fost distruse de inundații, pot fi înlocuite cu floarea soarelui, a cărei ren- tabilitate este asigurată.

Ne aflăm într-o situație grea, din care însă trebuie să ieșim orice eforturi ni s'ar cere.

Gh. Atanasiu

Bresla patronilor meseriași lemnari,
din Ținutul Timiș.

CONVOCARE.

Membrii breslei patronilor meseriași lemnari din Ținutul Timiș sunt convocați pentru Sâmbătă, 30 Martie, ora 18 la

ADUNAREA GENERALĂ ORDINARĂ

care va avea loc în sala festivă a Căminului de ucenici „Marele Voevod Mihai de Alba Iulia”.

ORDINEA DE ZI:

1. Cuvântul de deschidere al Președintelui și designarea a doi verificatori ai procesului verbal și a unui grefier.
  2. Prezentarea și aprobarea raportului anual al comitetului de direcție.
  3. Prezentarea și aprobarea contului de gestiune și a bilanțului Breslei pe anul 1939.
  4. Raportul cenzorilor.
  5. Prezentarea și aprobarea bugetului breslei pe anul 1940.
  6. Alegerea direcțiunii pe timp de 3 (trei) ani și a comitetului de cenzori pe timp de un an.
  7. Modificarea statutelor, pct. 11, 43, și 27-b.
  8. Diverze și eventuale propuneri.
- In caz când nu se va întruni numărul legal de membrii la data de mai sus, adunarea generală se amână pentru a doua zi, Duminică 31 Martie 1940, ora 9 dimineata, în același local și cu aceeași ordine de zi.

Membrii breslei sunt rugați să participe în număr cât mai mare la adunarea generală, contribuind astfel la rezolvarea revendicărilor profesionale și economice ale breslei.

Președinte: Traian Novac.

Corpul Portărilor Tribunalul Timiș-Torontal din Timișoara.
Dos. No. 306—1940.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

No. 4283 din 13 Martie 1940.

Se aduce la cunoștința publică că, în baza deciziei No. 153—1940 a Judecătoriei II. Urbană Timișoara, în cauza execuțională a urmăriților Dr. Gheza Mannheim și soția, reprezentat prin Iosif Kende și Pavel Kertsz avocați din Timișoara, în contra urmăritei pentru suma de 8806 lei capital, interese de 4 și jum. la sută, dela 13 Ianuarie 1940, lei 3110 spese deja stabilite și cel ce vor mai surveni, se vor vinde prin licitație publică în ziua de 28 Martie 1940, ora 16 p. m. în Timișoara IV., Bulvd. Carol No. 4 obiectele sechestrate și anume: pulturi, stelațe, cravate și diferite mărfuri de galanterie, pretuite în 24.860 lei. Conform art. 20 al Novelei din 1908, prezenta licitație se ordonă și în favorul celorlalți creditori, cari au sechestrat obiectele de mai sus.

Timișoara, la 12 Martie 1940.

Portărel,

(ss) Ev. D. Constantinescu.

ROMANIA.

Judecătoria de pace rurală Sânnicolaul Mare, județul Timiș-Torontal
No. 3442—1939.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

In cauza de executare pornită de urmăritorul Uzum Luca, reprez. prin Dimitrie Zimcea adv. în Timișoara, contra urmăritei din Saravale, subsemnatul delegat judecătoresc, în conformitate cu disp. art. 102 al legii LX 1881, și având în vedere deciziunea Nr. 7571—1939 a jud. urbane I. Timișoara, aduc la cunoștință publică că, pentru încasarea sumei de 10.000 Lei cap. și acces., am fixat termen de licitație pe ziua de 30 Martie 1940, orele 4 p. m., în comuna Saravale, la domiciliul urmăritei, când și unde se vor vinde la licitație publică 5000 kg. grâu și 2 cai negrii, evaluate în suma de 21.000 lei.

Mobilele mai sus amintite se vor vinde numai pe bani gata, iar în caz necesar și sub prețul de strigare.

Sânnicolaul-mare, la 2 Martie 1940.

Delegat judecătoresc,

Vasile P. Fugarău.

Returul IV al diviziei A

Întâlnirile programate pentru returul 4 al Campionatului național prin curioasă voință a sorții se dispută numai în trei orașe. În capitală trei, cel mai bun prilej de a putea observa cu atenție pe selecționabili, la Timișoara două, iar la Arad unul.

Greșita concepție a conducătorilor grupărilor cari evoluează precum și prea mare strictetea a organelor federației, face că aceste matchuri să fie materialicește deficitare. Nu este nici Ripensiei nici Camt-ului nu e indiferent dacă poate conta pe aportul material al majorității spectatorilor sau numai pe cel al suporterilor. Sărbătoarea de mâine ar fi fost cel mai fericit prilej de a ajuta în mod indirect echipele cu situația financiară cam subredă.

Sperăm că în viitor asemenea concurențe motivate sentimental vor fi evitate în viitor.

La București pe lângă partida consumată ieri se mai dispută pe terenul Venus, Sportul Studentesc întâlnește pe UDR, singura echipă provincială nevinsă până în prezent. Spectatorii acestui match vor avea splendidul prilej de a urmări lupta a două echipe pline de elan tineresc la care nu lipsește nici tehnica. Invingătorul este greu de precizat. La Giulești: Rapid întâlnește pe FC Carpați într'un match de o importanță mai mult decât trecătoare. Este vorba de recucerirea locului prim în clasament și menținerea lui în acest loc de onoare. Baiamărenii în schimb vreau să scape de zona periculoasă și să se mențină în centrul clasamentului. Incl-

năm pentru o victorie la limită a feroviarilor.

La Arad, Amefa înfruntă pe Gloria CFR. Muncitorii din Arad după ultima lor performanță par să fi revenit și vedem să le fie periclitată cele două puncte. Gălățenii vor cauta să opună rezistență, dar credem că fără prea multe șanse.

La Timișoara, Camt are ca adversar pe Victoria, care și acum luptă cu greutatea formării definitive a echipei. Gazdele după toate probabilitățile vor alinia echipa completă, iar în linia de atac va juca Vasile Chiroiu, fapt care după noi este o experiență cam riscată. Jocul este deschis, învingătorul se va cunoaște numai la sfârșitul partidei.

Ripensia întâlnește pe Unirea Tricolor și speră să se poată redresa cu toată oborenia aliniată echipa completă, în care va juca și Cârjan. Roș-galbenii vor alinia înaintarea Tănzer, Beke, Marcu, Jifcovici, Dobay.

„O ARMĂ DE PRECIZIUNE ÎN MAINILE MEDICULUI“ este cura de primăvară! Ea este astăzi întemeiată exact din punct de vedere științific în toate amănuntele. Dieta, ceaiurile medicinale, sucul plantelor, băile terapeutice și masajele se completează reciproc! Ele se țin împreună! Să nu zăboviți, începeți îndată cura de primăvară!

Băile Neptun, Timișoara

Notariatul Cercual Chisindia (Arad)
Nr. 474/1940.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 30 Martie 1940, se vor ține, în localul Notariatului Cercual din Chisindia, următoarele licitațiuni pentru lucrările și furniturile de mai jos pe anul 1940/41.

La comuna Chisindia:

- La ora 8.15: Registre și imprimare administrative, cartonatul și legatul lor și furnituri de cancelarie.
- La ora 8.30: Registre și imprimare pentru starea civilă.
- La ora 8.45: Mobilier și reparații de mobilier pentru primărie.
- La ora 9: Cumpărarea unei mașini de scris.
- La ora 9.15: Repararea și întreținerea edificiilor comunale.
- La ora 9.30: Cumpărarea și repararea rechizitelor de pompierit.
- La ora 9.45: Cumpărarea materialului necesar formațiunilor A. P.
- La ora 10: Cumpărarea serului pentru vaccinare.
- La ora 10.15: Facerea trotuarelor în comună.
- La ora 10.45: Materiale și lucrări pentru construirea și repararea drumurilor comunale.
- La ora 11: Furnizarea lămpilor și accesoriilor pentru drumurile comunale.
- La ora 11.15: Materiale pentru construcții și întreținerea podurilor, punților și lucrările necesare etc.
- La ora 11.30: Lucrări și materiale pentru plantarea zonelor drumurilor.
- La ora 11.45: Echipament și armament gardului comună.
- La ora 12: Construirea și repararea gardului la edificiile comunale.
- La ora 12.15: Cumpărarea a 80 mc. de piatră brută pentru pavarea curții primăriei și repararea țărnelor văii „Cioltului” de lângă locuitorul Rașca Teodor.

Monumente de granit negru

INDUSTRIA DE PIATRĂ

Timișoara III, Calea Șagului 3.
Vis-a-vis de cimitir cat. Iosefin.
Colț, str. Rusu Șirianu. Tel. 32-15

dor.

La ora 12.30: Angajarea lucrărilor de faur.

La ora 12.45: Confectionarea tablelor indicatoare la drumuri.

La ora 13: Confectionarea unui costum de haine și încălțăminte polițistului comună.

La ora 13.15: Repararea grajdului notarial.

La ora 13.30: Refacerea cadastrului comunei.

La ora 15: Lucrări și materiale la întreținerea cimitirelor comunale.

La ora 15.15: Repararea șezutului pentru căruță.

La ora 15.30: Lucrări necesare la pepiniera comună.

La ora 15.45: Cumpărarea alor două vagoane lemne pentru primărie.

La ora 16: Tăierea și fasonarea lemnelor din parchetul anului financiar 1940/41.

La ora 16.15: Cumpărarea, repararea și întreținerea aparatelor instrumentelor, uneltelor, vehiculelor, sacalelor cisternelor etc.

La ora 16.30: Procurarea aragazului pentru iluminatul primăriei.

La ora 16.45: Construirea unei remize pentru aparatele de pompierit.

La comuna Păiușeni.

La ora 8: Lucrări pentru tăiatul, uscarea și strânsul fânului și otăvii de pe lotul Zootehnic.

La ora 8.15: Tăierea și fasonarea lemnelor din parchetul anului financiar 1940/41.

La comuna Văsoaia.

La ora 8: Construirea localului de primărie, prin mutarea dela locul de unde este sus lângă Școala Primară.

Chisindia la 27 Februarie 1940.

Primar:

Notar:

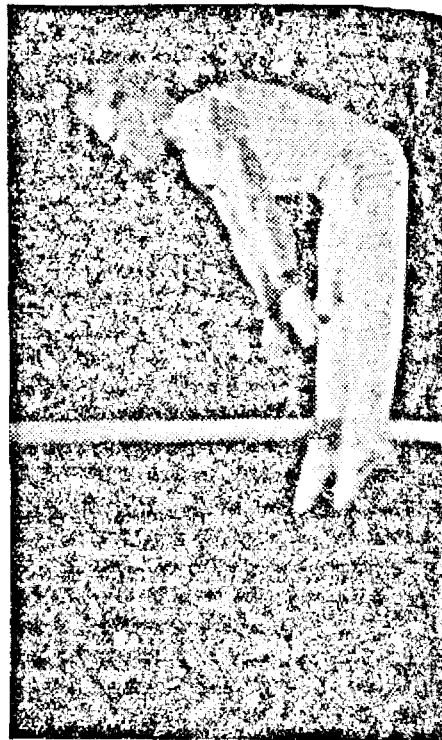
Suba Avram
Păiușan Nicolae
Oprea Antonie

Peri Nicolae

Camera de Comerț și de Industrie din Timișoara
PUBLICAȚIE

Camera de Comerț și de Industrie din Timișoara, caută pentru angajare pe data de 1 Aprilie 1940, un îngrijitor de casă, care să facă în același timp și serviciul de fochist de încălzire centrală. Doritorii, cari posedă practică de mecanic, se vor adresa secretariatului Camerei.

Indemnare

Un instantaneu dela demonstrația gimnastică desfășurată recent în Deutschlandhalle din Berlin. Kurt Körtsch demonstrează la bară stăpânirea perfectă a corpului.

Armata franceză din Levant
armata engleză din Palestina
1:0

Echipele armatei franceze din Levant și armatei engleze din Palestina s'au întâlnit de curând în fața înaltului comandantului trupelor engleze și a peste de 10.000 de spectatori din Ierusalim.

Matchul s'a terminat prin victoria Francezilor la scorul de 1:0. În această seară, a avut loc o recepție amicală în cursul căruia s'au manifestat cordialitatea și prietenia care domnesc între soldații celor două țări aliate.

Venus-Iuventus
2:0 (1:0)

București, 23. — Eri s'a disputat matchul contând pentru campionatul național, în fața a 4000 spectatori, condus de d. P. Kroner.

Victoria a revenit campionilor, care ar fi putut realiza chiar un scor mai mare, fiind în admirabilă vervă de joc.

Goalurile au fost marcate de Iordache în m. 1 și tot de el în m. 13 al reprizei secundă.

Remarcăm dela Venus linia de hală pe Sfera, Humis și Bodola, iar la Juventus pe Dragomirescu, Micu și Oană.

Tătar a fost eliminat din joc în m. al primei reprize.

Venus: David — Sfera, Negrescu — Demetrovici, Juhasz, Lupas — Oană, Ploesteanu, Humis, Bodola, Iordache.

Juventus: Sadowski — Dragomirescu, Tătar — Petrescu, Micu, Brăndușă, Bura — Oană, Șinko, Prassler, Dumăreanu, Naciu.

Cu nemărginită durere, nefericita soție cu copiii anunță rudelor, că împlinindu-se un an dela fulgerătoare despărțire de bunul și iubitul lor soț și tată

Maiorul

Gheorghe Dorobanțu

Oficierea sfintei pomeniri se va face Duminică 31 crt. ora 12 la biserica din Topleți.

INFORMATIUNI

Calendar

DUMINICĂ, 24 MARTIE

Prohod: Cuviosul Părinte Artemon Selenciei și Sfântul Zacharia.
 Prohod: Sfintele Paști. Sfântul Gabriel.
 Serviciu de serviciu: Circ. I: Blumberg, 5 Mai 5; Circ. II: R. Jahner, Piața Crăciun; Circ. III: Maria, Bul. Carol 4; Circ. IV: Steaua, Piața Drăgălina 4.

CONFERINȚĂ:

Politehnică, ora 11.30: D. prof. Andreu Borza: Dobrogea pitorească (cu tablouri).

LUNI, 25 MARTIE

Prohod: Buna Vestire a Sfintei Fecioare Maria.
 Prohod: Sfintele Paști.
 Serviciu de serviciu: Circ. I: Weiss, Str. Crăciun; Circ. II: Dr. Kovács, Str. Dacilor; Circ. III: Sârgea, Str. C. Porumbescu 1; Circ. IV: Crăciun, Piața Drăgălina 15.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Teatrul: „Ultima noapte”, cu Charles Bickford.
 Hotel Imperial: „Hotel Imperial”, cu Isa Miranda.
 Frontiera între două focuri”, cu Hans Hörbiger.
 Emigranta”, cu Edvige Feuillere.

Un nou sindicat pentru creșterea producției agricole. Agricultorii din comuna Arad au înființat, Duminecă 24 Martie, un sindicat agricol cu scopul de a crește vite de rasa „Siementhal”. Președintele de onoare a sindicatului a fost Aurel Birtolon, senator și președintele camerei agricole din Arad.

Cotele adiționale reduse cu 50 la 100. D. general A. Vlad, primarul municipiului Arad, a revizuit bugetul, operând la maximum de economii. Prin aceste măsuri, s'a putut ușura o parte a sarcinii contribuabililor. Ca urmare, d. general A. Vlad a redus cu 50 la sută cotele adiționale.

Medicamente pentru oi. Camera de cultură a județului Timiș-Torontal, folosind cunoștința agricultorilor că și-a procurat și are la dispoziție medicamente „Galbe” pentru vindecarea oilor afectate de gâlbează. Cum acest medicament este preparat românească, el se procură cu preț foarte ieftin.

Conferințe religioase. Asociația generală a românilor uniți (Agru), organizată din Timișoara, aranjează mai multe conferințe religioase de Paști ce vor ține în sala festivă a liceului central din localitate la următoarele zile: 1. Duminecă 31 Martie orele 6 d. zău. Păr. canonic Ion Agârbiceanu: „Păcatul și mijloacele mântuirii”. 2. Duminecă 7 Aprilie 1940, orele 11.30 a. m.: Păr. canonic Păclășanu: „Etapile istorice ale victoriei creștine”. 3. Duminecă 14 Aprilie 1940, orele 11.30 a. m.: d. prof. Constantin Popa: „Idealul social evanghelic”. Intrarea liberă.

Dela Uniunea foștilor voluntari români regionali Banat. D-nii președinți și membri ai comitetului de organizare a despărțământelor în vederea acordării insignei voluntarilor de către ministerul Apărării Naționale, sunt rugați de Uniunea să întocmească un tablou al voluntarilor în viață din despărțământele respective. Tabloul va conține: 1. Numele și prenumele. 2. Gradul. 3. Proveniența. 4. Decoratiile. 5. Comuna și județul. Tabloul astăzi întocmit va fi înaintat regionalilor din Timișoara, circ. I, str. General Grigorescu 2, cel mai târziu până la 15 Martie a. c.

— Cadavrul lui Costelan Coloman a fost pescuit. Postul de jandarmi din comuna Becicherecul-Mic a înștiințat Parchetul Tribunalului Timiș-Torontal că erii a fost pescuit cadavrul lui Costelan Coloman din comuna Senteșul-Nou, care în ziua de de 14 l. c. a fost luat de puhoiul de apă cu tot cu căruța și cei doi cai, cari deasemeni s'au înecat.

— Strangulare. Săteanul Ioța Rista de 56 ani, din comuna Stanciova, și-a pus capăt vieții prin strangulare în podul casei sale. Cauza gestului disperat se datorește beției și faptului că soția sa era suferindă de mai multă vreme.

— ȘEZATOAREA CENTURIEI UCENICILOR DELA I. E. T. Ucenicii cari formează Centuria Intreprinderilor Electromecanice ale municipiului Timișoara, organizează azi la orele 16 d. m. în sala festivă a bisericii ort. rom. din cartierul Fabrică, o șezătoare străjerască. În program, după ceremonialul obișnuit, urmează o conferință religioasă, apoi se va juca piesa istorică „Zorile” de St. O. Iosif, după care corul centuriei va cânta o serie de cântece: „Străbătând păduri”, „Cimpoișul”, „Purtăm în suflet” etc.

— Incercare de sinucidere. Pensionarul Pamfil Mayer de 66 ani din str. Leta 15, în timp ce soția sa lipsea de acasă, a încercat să-și pună capăt vieții tăindu-și cu o lamă arterele dela ambele mâini. Cauzele nu se cunosc. Sinucigașul a fost internat la Sanatoriul Bega.

— Înaintat poliției pentru înșelăciune. Eri a fost înaintat comisariatului de poliție individul Valeriu Bumbu din str. Pop de Băsești 11, care cu o zi în urmă a înșelat pe săteanul Gh. Caia din comuna Fădimac, județul Severin, luându-i suma de 450 lei sub pretextul că-i va procura bumbac.

— Reclamație. Săteanul Dumitru Chira din comuna Paniova, județul Timiș-Torontal, a reclamat poliției pe individul Petru Serban din comuna Belinț, pentru faptul că în ziua de 22 l. c., pe când se aflau în magazia de bumbac din str. Iancu Văcărescu acesta din urmă i-ar fi furat din buzunar suma de 5500 lei. Cazul se cercetează.

— În atenția foștilor voluntari români din Timișoara. Despărțământul Timișoara al Uniunii foștilor voluntari români, roagă pe toți camarazii cu domiciliul în Timișoara, ca în ziua de 24 Martie a. c., între orele 10—12, să se prezinte personal sau în scris la școala primară de băieți no. 1 „Spiru Haret” circ. I (Cetate str. General Grigorescu no. 3, să anunțe adresa exactă din Timișoara, gradul, unitatea, la care contează, proveniența, de voluntar (România, Rusia, Siberia, Italia, Franța, Praga, etc.) decoratiile ce posedă cu numărul și data brevetului. Aceste date sunt necesare pentru întocmirea tabloului în vederea acordării „Insignei Voluntarilor” de către ministerul Apărării Naționale.

— D. Iuliu Link, dentist cu diplomă și-a început activitatea în Palatul Löffler A), etaj I din Bulev. Ferdinand.

— Incasarea debitorilor din colonizări. În conformitate cu prevederile legii asupra colonizării și clauzele cuprinse în contractele intervenite între direcțiunea genului rural, serviciul comercial al colonizării și coloniști, neplata a patru rate semestriale consecutive atrage rezilierea contractelor și excluderea locuitorilor dela beneficiul colonizării. Intrucât unele administrații financiare neglijează încasarea la timp a ratelor stabilite prin contracte, serviciul comercial al colonizării, este obligat, față de prevederile legii, să procedeze la deposedarea locuitorilor colonizați. Ministerul finanțelor având în vedere că această situație dăunează opera de colonizare, a dispus să se ia măsuri severe ca organele în subordine să urmărească îndeaproape realizarea sumelor datorate în contul ratelor stabilite pentru loturile de colonizare, care se vor face venit la Stat pe seama art. 85 din bugetul ordinar pe exercițiul 1939/1940. În exercițiul 1940/41, ratele pe curent se vor încasa la art. 83 buget ordinar, iar rămășițele la articolul corespunzător exercițiului în care ratele au fost exigibile. În caz de neplată a patru rate semestriale consecutive, se vor înainta direcției genului rural — serviciul comercial al colonizării — din ministerul agriculturii și domeniilor, actele de urmărire dresate coloniștilor la termenele specificate în contracte.

— 100.000 jugăre inundate. Dela Camera de agricultură avem informații că numărul jugărelor de pământ inundate, se ridică la 100.000. E o cifră record față de toți anii precedenți.

— Duși la poliție fiindcă s'au bătut reciproc. Eri noapte au fost conduși la comisariatul de poliție indivizii Francisc Wolf și Carol Burian pentru faptul că s'au bătut reciproc pe stradă. Li s'a dresat acte de contravenție la legea liniștei publice.

— ADMINISTRATIVE. D. Gheorghe Cușu, este achizitorul ziarului nostru pentru județul Caraș, fiind unicul autorizat să facă abonamente și să încaseze bani pentru ziarul „Dacia”.

— Hoț tăiat de tren în gara Lugoj. Proprietarul hotelului „Imperial” din Lugoj, anume Nicolae Lazăr, a fost jefuit de 16.000 lei de către angajatul său Iosif Fülöp, care apoi a dispărut. Spre a-l căuta, N. Lazăr a plecat la gară unde l-a și găsit în sala de așteptare. În momentul când însă voia să-l ducă la poliție, hoțul s'a smuls din mâinile foștilui său patron și a dat să fugă peste liniile de cale ferată. În acel moment Fülöp a fost surprins de un tren și prefăcut în bucăți. Bani s'au găsit în unul din buzunarele hainelor hoțului omorât.

— Pentru posesorii de pasapoarte. Chestura poliției orașului Timișoara, aduce la cunoștința celor interesați următoarele: Toți bărbații posesori de pasapoarte eliberate înainte de Septembrie 1939, sunt obligați a se prezenta la autoritatea care a emis pasaportul, de unde vor primi o viză ca să poată ieși din țară. Această viză însă, nu se primește decât pe baza unui certificat eliberat de Cercul de recrutare.

— Fapta frumoasă a unui învățător. Zilele trecute a încetat din viață un moșneag din comuna Uliuc, județul Timiș-Torontal, care nu mai avea pe nimeni în sat, nici o rudă. Învățătorul comunei, d. Cocor văzând acest lucru, a adunat toți premilitarii cu care a săpat mormântul moșneagului, făcându-i o înmormântare omenească. Străjerii dela școala primară, au adunat toate cele necesare înmormântării, contribuind și ei prin munca lor la frumoasa faptă a d-lui învățător Cocor.

— Donațiune pentru înzestrarea armatei. Subcentru P. P. Lenauheim de sub conducerea învățătorului sublt. rez. Emil Diaconescu din Grabați, a donat pentru înzestrarea armatei suma de 8000 (opt mii) lei în afară de alte contribuțiuni ale tinerilor premilitari. Donațiunea se datorește, în afară griei patriotice a comandantului, și sprijinului dezinteresat al notarului Aurel Suciu și primăriei eminent condusă de d-sa. On. Ministerul Inzestrării, a binevoit a trimite subcentrului, următoarea adresă de mulțumire: „Domnule Comandant, vă rog să primiți și să transmiteți tinerilor premilitari, călduroasele mele mulțumiri, pentru contribuția adusă mării fondului înzestrării armatei, prin donația sumei de 8000 lei. Sănătate! Ministru (ss.) Victor Slăvescu”.

— Starea civilă. Născuți: Iosif Sztarna, Erica Pregler, Andrei Lehrer și Adalbert Schlappal. Morți: Ștefan Lajos muncitor 39 ani, Ștefan Kertesz pens. C. F. R. 73 ani, Iosefina Nemet 52 ani, Francisc Stepper 1 an, Enrich Doma frizer 44 ani, Ioan Dragomir morar 89 ani și Ioan Katz vopsitor 76 ani. Căsătorii: Ladislau Huvnyak cu Margareta Knebel, Eugen Csendes cu Margareta Luczay, Pavel Naschitz cu Maria Baruch, Ioan Mayer cu Elena Nagyvathy, Terentie Heredia cu Atena Margulescu, Matei Der cu Maria Molnar, Mihai Babău cu Ghizela Kipfer, Ioan Piekni cu Elisabeta Fazekas, Gheorghe Schraut cu Elisabeta Thierjung, Francisc Wilhelm cu Elisabeta Balog, Desideriu Nagy cu Elisabeta Toth, Ioan Iga cu M. Abrudean, Teodor Kovacs cu Carolina Szasz, Ioan Auer cu Elisabeta Kovacs, Dionisie Nagy cu Maria Topfăleanu Matei Bodo cu Olga Fötter, Mihai Doda cu Elisabeta Bako, Emeric Adam cu Margareta Wagner și Ioan Ghiroșan cu Roza Kovacs.

Hotel Cerna Băile-Herculane

PROPRIETATEA COMUNITĂȚII DE AVERE CARANSEBES

Nou construit, situat în centrul stațiunii, confort ultramodern, camere cu baie, apă caldă și rece, încălzire centrală, restaurant, sală de lectură, apartamente.

În sezonul secundar, se acordă o reducere de 20% pentru coproprietari și pentru funcționarii publici

PENTRU REȚINERI DE CAMERE ADRESAȚI la administrația hotelului

Deschis permanent

PREȚURI MODERATE

TELEFON Nr. 33

ULTIMA ORA

Desbaterile Camerei franceze

Guvernul a obținut majoritatea absolută

Declarațiile d-lui Paul Reynaud, noul președinte al Consiliului

Paris, 24. (Rador.) — După interpelările d-lor Galimand și Badie, cari, din cauza prezenței socialistilor în guvern, refuză să acorde încrederea și după interpelarea lui Louis Marin, care a anunțat o ostilitate totală a grupului federației republicane față de guvern. Paul Reynaud a urcat la tribună și a explicat pentru ce n'a stat la gânduri, ca să ceară colaborarea socialistilor, pentru al căror patriotism este fercit să-și poată exprima omagiul.

D-sa a subliniat apoi că, pentru a răspunde dorințelor exprimate de a se constitui un cabinet de război, d-sa a prevăzut un comitet de război în sânul guvernului.

Ar fi o crimă, a spus d. Reynaud, dacă în drama actuală, s'ar mai gândi cineva la preferințe personale. Tot ce s'a întâmplat, să gândim sau să spunem în trecut, nu mai contează. În politica externă, singura noastră regulă este de a răspunde la prietenie cu prietenii și la dușmănie cu dușmanii. Combătând comunismul, nu voim să sdröbim ideea de organizarea trădării.

A exprimat apoi urarea ca și alte popoare să adere la blocul franco-britanic, care pe noi nu ne face cătuși de puțin să uităm sensul solidarității latine.

În Franța, forțele adormite trebuie să fie deșteptate și guvernul își va îndeplini rolul

de reanimator, dacă li va permite Camera. În concluzie, d. Reynaud a spus:

„Voim să facem războiul. Numai voința dv. de război ne va îngădui să obținem în cel mai scurt timp posibil singura pace posibilă. Votul pe care-l veți da, are foarte mare greutate față de străinătate.”

A luat apoi cuvântul d. Leon Blum, care fără a urca la tribună, a precizat că socialistii au intrat în guvern fără să fie avut vre-o înțelegere prealabilă cu d. Reynaud. D-sa a exprimat urarea de a vedea reunite toate energiile franceze.

După diferite alte intervenții, Camera a trecut la vot asupra ordinii de zi de încredere în guvern. Rezultatul a fost: 269 voturi pentru, 156 contra și 111 abțineri.

Înainte de ridicare ședinței, Camera și-a amânat lucrările până la 9 Aprilie.

Imediat după ședință, miniștrii s'au întâlnit în consiliu de cabinet, pentru a delibera asupra votului dat de Camera.

După ședința de Vineri seara a consiliului de cabinet, d. Frossard, ministrul informațiilor, a dat presei următorul comunicat:

„Consiliul de cabinet s'a reunit la ministerul finanțelor, sub președinția d-lui Paul Reynaud, președintele consiliului și ministrul afacerilor străine. Consiliul a examinat situația care rezul-

tă din votul Camerei.

Toți miniștrii au asigurat pe președintele consiliului, de colaborarea lor leală.

În aceste condițiuni, șeful guvernului a socotit că, în grava situației prezentă, datorită guvernului, care a obținut majoritatea absolută a voturilor, este de a rămâne la postul său.

Comitetul de război se va reuni mâine dimineață.

DESBATERILE SENATULUI

Paris, 23 (Rador.) — La Senat, după citirea declarației ministeriale, adunarea a examinat creditele militare pentru cel de al doilea semestru. Creditele au fost votate cu unanimitatea celor 296 de votanți. Senatul a decis să discute la 9 Aprilie interpelările d-lor Benazet, asupra organizării înaltului comandament al forțelor terestre și aeriene.

Condamnatul Max Aușnit a făcut apel

București, 24 (SIR.) — Max Aușnit a făcut erii apel împotriva sentinței de condamnare. Cererea de apel a fost trimisă la tribunal prin direcțiunea închisorii centrale Văcărești, unde se află de puțin Max Aușnit. Este probabil ca săptămâna viitoare, sentința de condamnare a lui Max Aușnit să fie redactată, după care dosarul va fi înaintat Curții de Apel, care urmează să fixeze secția unde se va judeca apelul, cum și termenul care — fiind vorba de legea patrimoniului public — va fi foarte apropiat.

Madame Dussane în audiență la d. președinte Lebrun

D. Albert Lebrun, președintele Republicii franceze, a primit în audiență pe d-na Dussane, profesoară la Conservator, cu ocazia întoarcerii în călătoria pe care a întreprins-o în Sud-Estul european.

(Telegramă Est-Radio).

Desbaterile parlamentare

Ședința Camerei

București, 24. (SIR.) — Eri la Camera, după terminarea discursului d-lui Petrovici, ședința a fost suspendată. La redeschiderea, fotoliul prezidențial ocupat de d. Alex. Vaida Voevod, care a fost primit cu ovații. D. ministru Giurescu, luând cuvântul, a făcut declarația următoare: „D-le președinte, sunt autorizat din partea guvernului să fac următoarea declarație: Este regretabil, că n'a fost dat fidel în presă, cugetarea politică a d-lui Al. Vaida Voevod, al cărui cuvânt este totdeauna ascultat și a cărui personalitate impune respect tuturor conștiințelor românești. Este cu atât mai regretabil, cu cât cuvântările ce se rostesc în Corpurile Legiuitoare, nu pot fi supuse cenzurii, aceasta exercitându-se de către d-nii președinți înșiși, ai acestor Corpuri.”

D. președinte Al. Vaida Voevod a mulțumit guvernului, pentru declarația făcută, care — spune d-sa — dă o satisfacție nu numai d-sale personal și ca președinte al unui Corp Legiuitor, ci prestigiului Corpurilor Legiuitoare. Tendința mea ca vechiu parlamentar este, să contribui din toate puterile la ridicarea acestui corp select, la acel rol de răspundere și de colaborare pentru Camera României Mari. (Aplauze prelungite).

Intrându-se în ordinea de zi, după terminarea discursului raportorului la mesaj, d. Vasile Cameniță, un deputat a propus și Camera a aprobat afișarea discursului.

În numele guvernului a răspuns oratorilor adresei de răspuns la mesaj d. Istrati Micescu ministrul justiției, care arată că guvernul se asociază cu aceiași emoție și profundă admirație omagiilor Camerei pentru M. S. Regele. În continuare, d-sa arată că a luat o atitudine, din primul rând a fi conștient de situa-

ția pe care țara noastră o ocupă în clipa în care aceste debateri se desfășoară.

D-sa relevă devotamentul minorităților, făcut cu prilejul discuției la mesaj. În ce privește politica noastră externă, ne vom menține pe aceeași poziție de neutralității.

D. ministru Micescu, evidențiază apoi preocupările cari frământă azi pe Suveranul nostru și guvernul, de a înstra armata, pentru apărarea hotarelor și soarta familiilor concentraților. Vorbind despre relațiile noastre externe, d-sa arată că vom căuta să avem relații de prietenie cu toate popoarele și în special cu vecinii, Scoate apoi în lumină opera înfăptuită de Suveran, prin organizarea noii temelii a Statului.

Sedința Senatului

București, 24 (SIR.) — În ședința de azi a Senatului, d. președinte C. Argetoianu anunță Senatul că delegația Maturului Corp a avut cinstea să fie primită erii de către Suveran, pentru înmânarea adresei de răspuns la Mesajul Tronului. D-sa a citit apoi discursul propunțat de M. S. Regele în sala Tronului, discurs pe care ziarul nostru l-a publicat în întregime în numărul de ieri.

După cetirea discursului regal, care este îndelung aplaudat, d. președinte Argetoianu a dat cetire unei adrese prin care Membrii Senatului sunt rugați să dea 5 la sută din diurnă pentru Frontul Renașterii Naționale. Apoi, președintele a propus ca Senatul să dea lea pe o lună pentru înzestrarea armatei. (Propunerea a fost primită cu îndelungte aplauze.)

Inspecții în regiunile inundate din județul Arad

Excelența Sa d. rezident regal în regiunea Podgoriei

Timișoara, 24. — În cursul zilei de Vineri, Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta a inspectat regiunea inundată de recente revărsări de ape din județul Arad. Excelența Sa a fost întovărășit în acest drum de d. secretar general dr. Gh. Ciupe și de d. inginer Vichentie Baia din Direcțiunea apelor. S'au vizitat locurile unde apele au pricinuit mai multe îngrijorări și s'au inspectat lucrările de canalizare ce se fac actualmente pentru scurgerea apelor.

Un scurt popas s'a făcut și la Păuliș unde a fost vizitată primăria.

Excelența Sa a inspectat apoi drumul

dela Păuliș prin comunele Podgoriei — Covăsinț, Șiria, Miniș — acest drum fiind în multe părți stricat de apele scurse de pe dealurile Podgoriei.

În cursul acestei inspecții, Excelența Sa d. rezident regal a luat măsurile pentru repararea podurilor și pentru desfundarea șanțurilor de pe acest drum. Aceste lucrări vor fi executate de sătenii din regiune.

La înapoiere, Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta și d. secretar general dr. Gh. Ciupe au făcut un scurt popas la prefectura județului Arad.

Neregulile dela Direcția Silvică Lugoj

O pagubă de 10-12 milioane lei

TIMIȘOARA, 24. — Am arătat, deunăzi, d. controlor de stat general Sabin Banciu a întreprins o anchetă la Direcția silvică din Lugoj.

Ancheta are la bază o reclamație a unui inginer silvic subaltern, care a arătat că exploatarea făcută de Direcția silvică din

Lugoj au păgubit cu importante sume de bani patrimoniul public.

Se pare că ancheta va mai dura încă mult timp, deoarece se fac verificări amănunțite pe ultimii cinci ani de gestiune.

După unele informații, e vorba de o pagubă de 10—12 milioane lei suferită de stat.